

# ՐԱՅԵԻԽԱ

## THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$5.00

Published by H. K. Krikorian, 207 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. VIII, No. 8, February 20, 1926

Ճիւղ 8, Նո. 8, Փետրվար 20, 1926

### ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

#### • ՈՒՅԳՈՒ ՎԷ ՐԻԻՅԱ

Ֆիքր իւլ պէյն արասընտա փէք սըզը վէ սողրուտան պիր ալազա վար տըր: Հէր պիր Ֆիքրի ամէլտէ պէյն միւթէէսսիր օլուր, հաթթա պէյնին սաթհը էօյլէ թազսիմ էտիւմիշ տիր քի անըն հէր պիր գըսմը Ֆիքրին Ֆիլան ամէլլէրինէ, կէրէք մալիւմաթ, կէրէք հիսսիյաթ, կէրէք իրատէթէ իճապէթ էտիւպ անլէրտէն ալտըզը թէէսիրաթը քէնտիսինտէ. հըֆզ էտէր: Պու Ֆիքրի իճրաաթտա պէյն եօրուլուր եանի քէնտի թէրքիպինտէ պօզիւլուլուզ մէյտանա կէլիր: Վէ էկէր անտէ թամիրաթ իճրա էտիւմէդսէ չօզ կէլմէգտէն պէյն իփրանըր: Պուռնուն իւլուն խալիզ էօյլէ թէրթիպ էյլէմիշ տիր քի պէյն՝ կիւնին պիր գըսմընտա իշլէր պիր գըսմընտա տա անըն եըզըմըլ էէրլէրինի թամիր իշլին քէնտինէ ֆուրսաթ վէրիլիր: Իշթէ պու ֆուրսաթ ույգու վազթը տըր: Ույգունըն էն էյի վազթը կէճէլէյին տիր, անտէքի կիւնէլ պաթըպ էթրաֆը դուլմէթ գապլար, ատէմ իւլինի թէրք էտիւպ Ֆիքրին փէնճէրէլէրինի, եանի պէշ հասսէլէրի — կէօզիւնիւ, գուլաղընը, տիլինի վէ սաիրէյի գափատըր, վէ պէյնտէքի գան ճէվէլանընը մէսլէյի թէպտիլ օլուպ գանըն շիտտէթի տիզգաթ մէրքէզի օլան պէյնին սաթհընտան իշլէրիյէ չէքիլիր, պէօյլէճէ ատէմ ույգուլա վարըր: Պու էսնատա թապիւթ պէյնի թամիրէ պաշլար, անըն եըզըմըլ էէրլէրինի պինա էտէրէք 7-8 սաաթտան պէյն եինէ թազէլէնմիշ վէ իշլէյէճէք հալա կէլիր: Օ գէման ա-

տէմ ույանըր վէ թէքրարէն թէֆէքքիւրէ, հիսս էթմէյէ վէ իրատէթ էթմէյէ պաշլար:

Իշթէ ույգու պու պէյնին թամիրի վազթընտա թէֆէքքիւր իշլինին թաթիլ էտիւմէսի տիր:

Լաքին Ֆիքր թէքմիլէն թաթիլ էթմէգ: Պէյն թամիր էտիւթիյի էսնատա հալա իշլէրտէն վէ տիշարտան պիր թազըմ թէէսիրաթա մարուզ օլուր: Վէ հէր նէ գէման պէյն թահրիք օլունուրսա Ֆիքր տալի անա կէօրէ իշլէմէգտէ օլուր: Իմտի ույգու էսնատա Ֆիքրին իշլէմէսի րիւյա տըր:

Ույգու էսնատա պէյն իւզէրինէ աթիւտէքի եօլլարտա թէէսիր իշլէտիլիր:

1. Խաթիլտէն:— Սօղուզ եա սըճազ հալա, եաթադտա պիզի րահաթսըզ էտէն վազիլէթլէր, մէս. պիր թարաֆ իւզէրինէ եաթմազտան եօրուլմազ, պօյնուլըզն պիր եօլ իլէ սըգըլմասը, տիշարտան պիր սէս իշլիթմէք, վէ սաիրէ:

2. Տալիլտէն:— Եա աճլըգտան եա զիյատէ էէմիշ օլմադտան միտէմիզ րահաթսըզ օլուր: Պաղրսաղլարտա եա տիկէր ազալարտա տիւզէնսիլիք, չէհվանի հիսսիյաթըն թահրիքի վէ սաիրէ:

3. Կիւնտիւզֆի աիվալըն տէվամը:— Գօրգու եա զազապ եա մէսէրրէթ կիպի չէտիտ հիսսիյաթըն թէէսիրի Ֆիքրին իւզէրինտէ տէվամ էտէր:

4. Ույանըզ վազթտա պաստըրտըզըմըզ արգուլար:— Ույանըզ վազթըմըզտա նիշէ արգուլարըմըզ կէօսթէրմէքլիյիմիզ իշլէ կէլմէտիյինտէն օնլարը Ֆիքրին աշաղը գաթընա,

սրպ գօնշրսնէսէ կէօնտէրմիշ օլուրըզ: Ուլգու-  
տա պու արգուլար թէքար մէյտանա չըգար:

5. Ուլգու վագթընտա պէյն հէր հանկի  
պիր եօլ իւէ թէհսիրէնիսէ քօքեար զինծիրի  
սրպ գօնշրսնէսէ իշլէմէյէ պաշլար վէ ֆիքր  
թասավլուրլարըն պիրինտէն օլ պիրինէ սը-  
լալարագ կիտէր: Նիշէ տէֆա պու հարաքէթ  
վագթընտա պիր կէշմիշ սէնէլէրէ, հաթթա չօ-  
ճուգուգ վագթընըն վագըլարընա կիտէր,  
պիր տէ զասղաֆիլ կէրի կէլի:

Ուլգու վագթընտա պէյնին վէ ֆիքրին իշ-  
լէմէսինէ տարի չու նագթլար շայան ը տիգ-  
գաթ տըր:

1. Պու էսնատա ֆիքրին տիգգաթ էթմէք  
զապիլիյէթի փէք զաիֆ տիր: Թէսավլուր ա-  
գընթլարընը ֆիքր իտարէ էթմէք, անճագ օլ  
ագընթը ֆիքրի իտարէ էտէր: Պու սէպէպտէն  
ֆիքր մանթըգի սուրէթտէ տէյիլ իլլա սաշմա  
եօլտա իշլէր:

2. Ֆիքրի մմէլիյաթ էսասէն աշաղը գաթ-  
տա եանի սրպ գօնշրսնէսէ վուգու պուլուպ  
խարիճի ալէմէ գափուլար տա գափանմը օլ-  
տուղունտան, խարիճի ալէմ պու մմէլիյաթը  
տօղրուլթմագ իշինի կէօրէմէք:

3. Բիւյանըն քէրէսթէսի հէր ֆէրտին սա-  
պըգքի թէհսիրէսինտէն ալընըր իսէ տէ օնտա  
մուհիմմ եէր թուլթան չօգճա ուլանըզ վագթտա  
պաստըրտըղըմըզ արգուլար տըր:

4. Եինէ տէ րիւյատա պագէն ֆիքր ուլա-  
նըզ վագթտա օլտուղունտան զիյատէ գուլվէթ  
լէ իշլէյէպիլի: Պագէն ունուտուլմուշ օլան  
չէլլէր ուլգուտա խաթրըմըզ կէլի, հալլ է-  
տէմէտիյիմիզ մէսէլէլէրի հալլ էթմէնին եօլու  
ֆիքրիմիզ վարիտ օլուր:

Պունլար իշին պագը միսալլար զիքր էտէ-  
լիմ. Ատէմին պիրինին ուլգուլու վագթընտա  
այաղընա սըճագ սու շիշէսի գօյտուլար, ու-  
յանտըղընտա աթէշֆիշան տաղը իւզէրինտէն  
կէշմէքտէ օլտուղունըն սէօյլէտի:— Ատէմին  
պիրի րիւյասընտա Ֆրանսա ինգիլապընտա  
պուլունուր, քէնտինի տէ խայըն տէյու հիւքմ  
էտիպ պօյնունու կիյօթինէ գօրլար:  
Փալթա տիւշէր տիւշմէզ ուլանըր, պագար քի  
եաթաղըն իւթիւնտէն տիւշէն պիր թալթա  
պօյնունա կէլմիշ:— Պիր ինկիլիզ գարըսը  
լիւ շինտիւթանտա աշըզ պիր եէրտէ կէճէլէր-  
լէր: Չատըրտա եաթարքէն օ կէճէ գատըն տէհ  
չէթլի գըթալ մէնգարէլէրի կէօրէրէք գօրգար

վէ րահաթարզ օլուր: Սապահլայըն եէրլիլէր-  
տէն անլարլար քի օրատա օ կիւնլէրտէ պիր  
մուհարէպէ օլմուշ օլուպ էօլիլէրի օրայա  
տէֆն էթմիշլէր իմիշ: Գատըն ուլգու վագ-  
թընտա գօգուլու ալմըզ վէ մուգաթէլէ հագ-  
գընտա տիւշիւնմիւշ:— Պիր քիմսէ այաղընտա  
պիր իլլէթ մէյտանա կէլիպ իւզէրինտէ մմէլի-  
յաթ օլտըղընը րիւյասընտա կէօրիւր: Պիր գաշ  
կիւն սօնրա ֆիլվաղը այաղընտա պիր չըպան  
չըզըզ մմէլիյաթա լուգում կէօրիւլմիւշ տիր:  
Պիւա շիւպէ օ իլլէթին պաշլատըղընտա աղըր-  
լը ուլանըզ վագթընտա հիսս էթմէլիպ ուլու-  
տուղունտա տուլմուշ վէ րիւյասընտա անըն ի-  
շին մմէլիյաթ օլմասընը տիւշիւնմիւշ իտի:—  
Պիր թալէպէ կիւնտիւղիւն հալլ էտէմէտիյի  
կիւն պիր տալայը րիւյասընտա հալլ էտիպ  
քեաղըտա տա եաղմըզ, լաքին սապահլայըն էօյ  
լէ պիր րիւյա կէօրտիւլիւնիւ սէօյլէմիշ տիր:  
Սօնրա արգատաշլարը անը կէճէլէյին ուլգու-  
սընտա պիր քեաղըտա եաղտըղընը խապէր վէ-  
րիպ, անը քէնտինէ կէօթթէրտիլէր:— Պագը  
պէօյիւք էսէրլէր րիւյատա կէօրիւլէրէք եա-  
ղըմըզ տըրլար, մէս. Ինկիլիզէտէ «Գուպլա  
իւան» շիրի, պագը մագամլար վէ սաիրէ:

#### ՊԻՐ ԱՁ ՊԵՔԼԵՑԻՆԻՁ

Սիւրիատա վէ Գըպըրստա պուլունան Հայ  
Աւետ. քիլիսէլէրիմիզ իշին մուհիմմ պիր սիւ-  
ալ օրալարտա պուլունան Երիցապան քիլիսէ-  
լէրլէ պիրլէլիպ պիրլէլմէմէք մէսէլէսի տիր:  
Ամէրիգան Պորտ եաղըն միւսթագպէլտէ էրմէ-  
նիլէր արասընտա օլան իշինի թէրք էտիպ քէն-  
տի գուլվէթ վէ մէսայիլինի պաշղա պիր տալի-  
րէյէ տէօնտէրմէք նիյէթինտէ պուլունտուգճա  
մուհաճէրէթտէ պուլունան Ինճիլի քիլիսէլէրի  
միզ իշին մէզքիւր սիւալ փէք մուհիմմ պիր  
հալ քէսպ էթմիշ տիր: Լաքին իւմիտ էտէր իզ  
քի անլէր պու ճիհէթտէ պէլլի պիր ատըմ ալ-  
մագտան պիր ազ տահա պէլլէլիպ սապը է-  
տէճէլէր տիր:

Վագաա օլ Երիցապան քիլիսէլէրին պու  
մուհաճիր տինտաշլարընա կէօթթէրտիլէրի իշ-  
թիւրաքը հիսս շայան ը թագտիր տիր: Անլէրի  
քէնտի քիլիսա պինալարընա գապուլ էյլէտի-  
լէր վէ էնվար թարիգլէրտէ անլէրէ մուպլէնէթ  
էթմէյէ հաղըր պուլունտուլար: Լաքին լիսան-  
ճա միւշքիւլթ վէ քիլիսէ իտարէսինճէ պագը  
Փարգլար անլէրին քեամիլէն օլ քիլիսէլէրլէ

պիրլէճէսինէ մանի օլտուլար :

Պու մէսէլէ Ամէրիգատա պուլունան Հայ Աւետ . քիլիսէլէրին տէ ճիտտէն նազար ք տիգ-  
զաթլարընը ճէլլ էթմէքտէ տիր : Անլէր արզու-  
էտիյօրլար քի միւմքին իսէ կէրէք Ամէրիգատա  
կէրէք տիկէր գաղուքլարտա պուլունան ճիւմ-  
լէ Հայ Աւետարանականլարըն պիր թէշքիլթա  
մէրպուլթ օլարազ պիրիպիրլէրինէ մուսվէնէթ  
էտէպիլմէլէրի իչիւն պիր եօլ պուլտունլար :  
Պուրատաքի Միւլթիւն մէճլիսինտէ պու մէսէ-  
լէ թահթ ք նազար ք միւլթալէյա ալընմը, ա-  
նըն իչիւն խուսուսի հիյէթլէրէ իշլէր հէվալէ  
էտիլմիշ, Ամէրիգան Պորտ իտարէսի իլէ միւ-  
զաքէրաթտա պուլունուլմուլ վէ պու սէնէնին  
Միւլթիւն մէճլիսինէ պու պապտա եթկիլն պիր  
փրօկրամ թազտիմ էթմէք թասմիմ էտիլիյօր :

Պէօյլէ ումումի պիր թէշքիլթա պէօյլէ  
պիր իհթիյան վար տըր : Հէմ պու կիւն իչիւն  
հէմ միւլթազպէլ իչիւն միւնասիպ պիր թէր-  
թիպին վէ միւլթարըտ (Միօրիմալ) պիր մէս-  
լէքին յուզումը հէր ճիհէթտէն հիսս օլունմագ-  
տա տըր : Իմտի իւմիտ էտէր իզ քի քիլիսէլէ-  
րիմիզ կէրէք Ֆէրտէն, կէրէք գըսմ գըսմ պու  
պապտա գաթի պիր ատըմ ալմայըպ, մէզքիւր  
հէլէթլէրին եազընտա թազտիմ էտէճէյի փը-  
րօկրամա պէլէյէճէլէր տիր :

### ՓԵՏԵՐՏԷՆ ԹՕՐՆԱ

Մարաշ Հայ Աւետ . քիլիսէլէրին Սարկա-  
ւազլարը արասընտա Աստուր ազա Թօփալեան  
իւմիտէ զայէթ տինտար, հալիմ վէ պաշգա-  
լարա էյիլիք էտէրէք տօլաշան պիր գաթ վար  
իտի : Պիւլթիւն ճէմաաթ միւմաիլէյհէ պիր փէ-  
տէրէ կիպի հիւրմէթ էտէրլէր վէ անը սէվէր-  
լէր իտի, հաթթա անը թանըյան Թիւրքլէր պի-  
լէ անա հիւրմէթ էտէրլէր իտի : Պու գաթըն  
քէնտի կիպի տինտար օլան մախտուլը քէնտի  
աիլէսի իլէ պէրապէր պու տիյարա կէլմէյէ  
մուվաֆֆազ օլտու : Կէչէն կիւն պիր կէնճտէն  
պիր մէքթուպ ալտըմ : Մէքթուպտա եիւզ տօ-  
լարլըզ պիր չէք լէֆֆ էտիլմիշ օլուպ, շու  
սէօլլէր տէ իլալէ էտիլմիշ իտի .—

«Պիր գաշ այ էվլէլ սէնիլլէ օլան միւսա-  
հէպէթիմիզ նէթիճէսինտէ պու մէպլաղը Րաի-  
նիւմանըն տէվալմըն մուսվէնէթ էթմէք իւզրէ  
սանա կէօնտէրիյօրըմ : Շունը տէյէյիմ քի պու

փարա պէնիմ 1926 սէնէսինտէ ճիւմլէ մէնպա-  
լարտան կէլէն իրատըմըն օնտալըղընըն պիր  
գըսմը տըր : Պէնիմ իրատըմըն ճիւմլէսի տէ Ալ-  
լահա աիտ իսէ տէ պունը խուսուսի պիր սուրէթ  
տէ Անըն խըտմէթինէ թախսիս էյլէմիշ իմ» :

Պու կէնճ մէզքիւր Սարկաւազըն հէմ իս-  
մինի հէմ նէճիպ րուհունը թաշըյան թօրնու  
տըր :

Պու կէնճին սէրվէթ հազըղնտա թաշըտըղը  
թէսալվուրը վէ անը իսթիմալ էթմէք իչիւն իթ  
թիխազ էթտիյի մէսլէյի թասվիպ էթմէքլէ  
պէրապէր, քեամիլլէրին խուսուսա կէնճլէրի-  
միզին արասընտա պու նէվ հիսսիյաթ թաշը-  
յանլարըն չօղալմասըն ճիւմլէ մէվհիպէլէրին  
մէնպալը օլան Չաթտան թէմէննի էտէրիզ : Ֆիլ  
վազը ճիւմլէ սէրվէթիմիզ Ալլահա աիտ տիր,  
վէ անտէն պիզ վէ պիզիմքիլէր իսթիֆատէ էթ-  
մէքլէ պէրապէր պիր գըսմընը պէլքի տէ օնտա  
պիրինի տօղրուտան Անըն խըտմէթինէ վէ Ա-  
նըն միւհթաճ օլան էվլատլարընըն մէնֆաա-  
թընա թախսիս էթմէք նէ միւպարէք պիր թէր-  
թիպ տիր : Վէ էմին իզ քի Րահնիւմայը օգու-  
յան մուհաճիւր գարտաշլարըմըզ պու կիպի նէ-  
ճիպ հէտիյէլլէրլէ Րահնիւմանըն տէվալմընը  
միւմքին գըլան տօսթլարըն աթիյէլլէրինի թազ-  
տիր էտիյօրլար :

### ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

#### ՔԻԹԱՊ Ը ՄՈՒԳԱՏՏԷՍԻՆ ՆՈՒՖՈՒՉԸ

Իսլահ ք մէզհէպ գէմանընտա Լուտիւր վէ  
րէֆիզլէրինին մազսէտի եանըլմազ պիր Փափա  
եէրինէ եանըլմազ պիր Քիթապ կէչիւմէք տէ-  
յիլ իտի : Անճազ անլէր միւմինին Քրիստոսըն  
իլահի հայաթընա տաիր քէնտի թէճրիւպէ ի-  
գաթիյէսինի թաստըզ վէ թէպրիյէ էթմէք ի-  
չիւն Քիթապ ք Մուգատտէսէ միւրաճէաթ էթ-  
մէք հազըղըն թէշքիտ էթմէք իտի : Քիթապ ք  
Մուգատտէսին նուֆուզ ու սէլահիյէթի շու-  
րատա տըր քի, էվլէլա րուհանի հայաթըն մէպ  
տէլլէրի անտէ մէվճուտ տըր, սանիլէն, օլ հա-  
յաթըն ատէմլէրտէ հասըլ էթմէյէ մուգթէտիր  
տիր :

Շունը պիւլա թէրէտտիւտ իտաիա էտէպի-  
լիւ իզ քի Քիթապ ք Մուգատտէստէ պիզէ կէօ  
թէրիլէն հայաթ պիւլթիւն ինսան ճինսինին թա-

րիտինտէ կէօրիւլէն էն կիւղէլ, էն մուգատտէս, էն զիյատէ գանաաթպախշ պիր հայաթ տըր: Պու Քիթապըն եազըլտըղը ասըլար գարֆընտա Ալլահըն քէնտի զաթընը, քէրէմ վէ մէհհամէթինի ինսանլարա նէ սուրէթլէ քէշֆ ու պէյան էյլէտիյինի պիր կէօղտէն կէշիրիւսէն կէօրէճէյիզ քի օլ իլհամ պէշէրիյէթ թաւրիտինտէ պիէմսալ տըր:

Ահտ ը Աթիզ փէյղամպէրլէրինէ պաղընը: Անլէր ըրուհանի ալէմին տէրին հազիբաթլարընը կէօրիւպ՝ պէրրազ պիր սուրէթտէ վէ ճէսուրանէ էօյլէ թարիֆ էտիյօրլար քի աշիւրին ըրուհիլ Գուստան սէվզ օլունարազ անլէրի սէօյլէտիլէրինէ տաիր պիղտէ գանաաթ հասըլ օլուր:

Քէզալիք Ալլահըն Յիսուս Քրիստոստա գահիր օլան էպէտի Քէլամընա նազար էթտիյիմիզտէ օրատա տէրհալ էօյլէ եիւքսէք ըրուհանի պիր նուֆուզա թէսատըֆ էտիյօրլը քի, օ պէշէրիյէթին տին տաիրէսինտէ եէթիշտիյի էն եիւքսէք նօզթա օլտուղունա տաիր շիւպհէ ճաիզ օլամազ:

Լաքին Քիթապ ը Մուգատտէսին ազամէթի սալթ թագտիմ էյլէտիյի պու պէօյիւք հազիգաթլարտա տէյիլ, իլլա առէմլէրտէ հասըլ էյլէտիյի հայաթտա տըր: Պու մալիւմաթը գապուլա հազըր օլանլարը, Քրիստոստա կէօրիւլէն հայաթ անլէրին խալիլինէ եազըն կէօթիւրիւր: Ատալէթէ՞ մի թալիպ սին, Տաղտաքի վազ անա ճէվապ վէրիւր: Մէրհամէթ մի իսթէյօրսըն, պէօյիւք Հէքիմ անը սանա կէօթիւրիւր: Մաղֆիրէթ մի արայօրսըն, Օ՝ ճիւմլէ թէվպէքեարլարա մաղֆիրէթ իլան էյլէտի:

Իյհամըն գուվվէթի պէյան էթտիյի հազիգաթլարը իճրայա գօյապիլմէսինտէ տիր: Քիթապ ը Մուգատտէստէքի իլհամըն իճրայա գօնուլապիլի օլտուղու Եէհուտինին հէմ տէ թաիֆէնին հայաթընտա իսպաթ օլունմուշ տըր: Վէ իշթէ Քիթապ ը Մուգատտէսին իլհահի նուֆուզընը իսպաթ էյլէյէն տէ պու վազըա տըր:

Տօգ. Քէտմէնտէն Մուգթէպէս

### ԳՐՅՄԻԹ ՄԻՅԱՐԸ

Վաղըն պիրի տէմիշ տիր. — «Էկէր պիր սէնէտէ ճէք Տէմփսի եումրուղունու գուլլանմազտա մէհարէթի իշիւն եարըմ միլիօն տօլար ալըյօրսա, Չարլի Չէփլին եիւղիւնիւն ազալէթ-

լէրինի գուլլանմազտա մէհարէթի իշիւն ըրուպ միլիօն տօլար ալըյօր իսէ, Փատէրէվսքի փիանօ չարմազտա մէհարէթի իշիւն 100,000 տօլար ալըյօրսա, Բէիս Գուլիճ միլլէթի իտարէ էթմէքտէ մէհարէթի իշիւն 75,000 տօլար ալըյօր իսէ, Մ. Ամէրիգա հիւքիւմէթինին սէր ճէրհանը իսաթալարա մուգայյէտ օլմազտա մէհարէթի իշիւն 15,000 տօլար ալըյօր իսէ, Չիֆ Ճըսքիս միլլէթին ալազընը իտարէ էթմէքտէ մէհարէթի իշիւն 12,000 տօլար ալըյօր իսէ, վէ տէվլէթին Սէր Բահիպի ըրուհանի տէլալէթի իշիւն 4,000 տօլար ալըյօրսա, եալիստ պիր քըրիսթիան խաթուն էլպիսէսի իշիւն սէնէտէ 10,000 տօլար սարֆ էտիյօր վէ իսայրիսահ մազսէտլէր իշիւն 1000 տօլար վէրիյօրսա, պիր քըրիսթիան էֆէնտի գուլպ մէսարըֆը իշիւն հաֆթատա 100 տօլար վէրիյօր, լաքին Կիրակի կիւնիւ քիլիսէտէ թապազա 1 տօլար գօյօր իսէ, վար տիւնեանըն դըյմէթ միյարընը՝ սէն պունլարտան էօլը»:

### ՊԻՐ ՔԻԼԻՍԷՅԻ ԽԱՐԱՊ ԷԹՄԷՆԻՆ ԵՕԼԼԱՐԸ (Միւգթէպէս)

1. Քիլիսէյէ կիթմէ:
2. Կիտէր իսէն պիլէ կէճ կիթ:
3. Պիր կիւն եաղմուր եաղըյօր, պաշապիր կիւն տէ հալա սըճազ տըր տէյէրէք կիթմէյի իհմալ էյլէ:
4. Վաիզ վէ քիլիսէ մէմուրլարը իշիւն տուա էթմէ:
5. Թէրէնիւմլէրէ ապա իշթիրազ էյլէմէ:
6. Տուա ճէմիյէթլէրինէ կիթմէ, կիթսէն պիլէ պիր կէօնէ իշթիրազտա պուլունմա:
7. Վաիզէ ճէսարէթ վէրմէտիքտէն վէ անըն վազլարընը թագտիր էթմէտիքտէն մատա գուսուրլարընը կէօրիւպ անլէրի սաիրլէրէ սէօյլէ:
8. Քիլիսէնին սատըզ վէ նէֆսինքեար իշճիլէրինին զայրէթլէրինի մէթհ ու թագտիր էթմէքտէ պիգայտ պուլուն:
9. Քիլիսէյէ պիր զարիպ կէլտիյինտէ պէլքի սաիրլէր սէնի թայիպ էտէր գօրգուսըլլէ անըն իլէ կէօրիւշիւպ էլլէշիպ թէքրար քիլիսէյէ տալէթ էյլէմէ:
10. Կէրէք վազ խըտմէթլէրինէ վէ կէրէքսէ Կիրակի մէքթէպլէրինէ քիմսէյի պէրապլէրինճէ կէթիրմէ:

11. Քիլիսէնին կէրի գալուըը նոգթատա անըն իմտաորնա եկթիւմէյէ սայ էյլէմէ:

12. Քիլիսէ մէճլիսլէրինտէ սիւքիւնէթի թէրճիհ էտիպ հիչ պիր թալսիյէտէ պուլունմա, լաքին ազ սօնրա հէր չէյին եանլը թէրթիպ վէ գաարր օլունտուղըը պաշգալարա նազլ էյլէ:

13. Քիլիսէ ազալարընտան պիրիսի խաթայա տիւշտիւյիւ կիպի անըն իչիւն տուա էտէճէք եէրտէ չուրտա պուրտա անը գէմմ էյլէ:

14. Քիլիսէտէ հիչ պիր վազիֆէ տէր էօհտէ էյլէմէ, չիւնքի քրիթիքա էթմէք իւլէմէքտէն գօլայ վէ օ ազլ ու իտրաք իսթէմէղ:

15. Բապպըն իչինէ հիչ պիր մատտի եարտըմըն թօգանմասըն, վէ պիւթիւն գազանճընը նէֆսին իչիւն գուլան:

16. Քիլիսէնին ճիւմլէ վազիֆէ վէ Ֆարգլարընը եալընըղ վաիդին իւզէրինէ պրազ:

17. Վաիդ խանէնի միւքէրրէնէն զիյարէթ էթմէղ իսէ սաիւրլէրէ թէչէքքի էյլէ:

18. Եէվմիյէ չախսի տուայը վէ Ք. Մ. մէչգինի իհմալ էյլէ, պրազ քի պաշգալար սէնին իչիւն տուա էթսինլէր:

19. Զանլարը Քրիստոսա գլաղուզլամա, օ վաիդին իչի տիր:

20. Քիլիսէ միւճատէլէլէրինտէ էքսէրիյէթ իլէ պիրլէչմէ:

21. Նասթա օլտուղընտա վաիդէ խապէր վէրմէյիպ՝ սօնրա գօճուլարընա սէօյլէ քի վաիդին խասթալըղըն գարֆընտա պիր քէրրէ պիլէ սէնի զիյարէթ էթմէտի:

22. Էյէր քիլիսէտէ հէր չէյ միւնթաղամ պիր սուրէթտէ տէվամ էտիյօր իսէ, չալը քի պիր իիթիւլաֆ մէյտանա կէթիւրէսին: Շիւպհէսիզ պու չէյ, չէյթանը սէվինտիրիպ Բուհիւլ Գուտսը մահգուն էտէր:

ՊԵՏՐՈՍ Մ. ՇԱՐԵԱՆ

Քիլիվլէնտ, Օ.

## ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

### ՄԱԼԱՐԻԱ

Պու էօյլէ պիր իլլէթ տիր քի գուլազլարըմըղ ալըչմըչ տըր վէ գօլէրա, գանսէր, վէպա կիպի իսմլէրտէ հիսս էթտիյիմիզ տէհչէթի հիսս էթմէյիզ: Հալ պու քի օնլարըն ճիւմլէսինտէն տահա զիյատէ ինսան հայաթընա գաստ էթմիչ տիր: Մալարիա օ ատէմլէրէ պէնգէր քի ըահաթ սիւքիւթ եազլաչըրլար, տօսթ վէ զիյասնըղ կէօրիւնիւրլէր, լաքին էվլէր եըգարլար, օճազլար սէօյիւտիւրիւրլէր:

«Սըթմա էօլտիւրիւճիւ պիր խասթալըղ տէյիլ տիր, իոուսուսա անըն տօղրուտան իլաճը պուլունմուշ տըր» իթիգատը օ գաստար եէրլէչմիչ տիր քի օլ պիր իլլէթլէր գարչըսընտա պիր պիրինէ կէչիպ գըյամէթլէր գօփատան ինսանլար սըթմայա գարչը գալղուսուզ եաչարլար: Գօլէրա կէլիպ 100-400 թանէ էօլտիւրիւր իսէ ինսանլար տէհչէթէ տիւշիւպ գաչըչըրլար, լաքին սըթմա հէր կիւն արամըղտա եալաչ եալաչ իւլէյիպ պիրէր պիրէր կէօթիւրիւր վէ կէօվաչ իւլէյիպ պիրէր պիրէր կէօթիւրիւր վէ կէօթիւրմէտիյինի տէ սարը, թըգնազ, գուվլէթսիզ, գանսըղ, չիչկին հալա գօր իքէն հիչ թէլաչա տիւշմէյիզ: Մալարիա ինսանլարը պաշգահէփ խասթալըղլար իչիւն եէմ օլմազ իւզրէ օլտուրուպ հաղըրլար: «Գուրտըն ատը եաման չըզմը թիւքիճիք վար պաշ քէսէլ», տէրլէր: Գօլէրա, վէպա, հիյպէթլի իսմլէր տիր, լաքին սէնլէր միւրուրինտէ պիր տէֆա կէլիպ տէլի, չըլըն պիր թըրփան աթարազ սալուչուրլար: Մալարիա էօլքէլէր մահվ էտէր, հիչ սէսի չըզմազ:

Մուհարէպէտէ էօլէնլէրին եարալանանլարըն ըափօրլարը եաղըլըր, ըազամլար գարչըսընտա տիթրէր իզ, մալարիանըն մէճրուհլարընը, սազըթլարընը, իչէ եարամազ էյլէտիքլէրինի սայան օլմուշ մը տըր:

Իքի սէպէպուէն մալարիա էն մուզիրր, էն մուհլիք պիր իլլէթ օլմուշ տըր: Էվվէլա, զիյանսըղ պիր խասթալըղ տէյու էհչմիւրիյէթ վէրիւմէմէսի: Զաթէն քէնտիսի տէ տէվամի հիւճմ էթմէղ, պիր վուրուր պիր տուրուր, նէօվպէթլէրի վար տըր: Պաղը չէչիտի հէր կիւն ազլամ իւզէրի եօղլար, կիճէ եարըտա կիւզէլ պիր թէր իլէ պրազըպ կիտէր վէ խասթա

Նիւ Եօրքըն թիճարէթ մէրքէղի օլան Տաուլն թալնտա 50 տէօնիւմ եէր իւզէրինտէքի մահֆուզ միւճէվհէրաթ, չէլիք վէ սիքքէ ալթուլն՝ տէօնիւմ պաչընա 2000 միլիօն տօլար հիսսապ օլունույօր, տէմէք 50 տէօնիւմտէ 100,000 միլիօն տօլարըղ խազինէ վար տըր:

րահաթ օլուր պաղըսը իբի կիւնտէ պիր տէօրթ կիւնտէ պիր, հաթթա հաթթատա, ալտա, 6 ալտա կէլէնլէրի վար: Պագի վազթտա ինսան րահաթ տըր, անճագ զարֆլիք հիսս էտէր:

Սանիէն: Չարէսի, իլաճը պուլունմուշ պիր տէրտ օլմասը:

Մալարիա պիւծիւմլէ պիւլինմիշ իլէթլէր արաւընտա չարէսի պուլունմուշ չօգ աղլարտան տըր: Սօլֆաթօ ալընտըգտա հագիգաթէն տուրուր: Լաքին վուգուի հալ պուլնտան չօգ ֆարզը տըր: Սըթմա իլլէթի պիր թագըմ միգրօպլարըն, սիվրի սինէլէր վասըթասը իլէ գանա կիրտիրիլիպ օրատա գանըն գըրմըզը քիւրրէճիքլէրի իշինէ. եւրլէշմէլէրի վէ օնլարը եէլիպ թիւքէթմէլէրի տիր: Պու քիւրրէճիքլէր ինսանըն եաշամասը իշիւն լազըմ օլան օգնիճիների վէ դըտայը ալըպ վիւծիւտէ վէրմէք խըզմէթինի կէօրիւրլէր: Պիզէ րէնկ վէ գըրմըզըզ վէրէն պու քիւրրէճիքլէր տիրլէր քի պիր միլիմէթը գան իշինտէ պէշ միլիօն վար տըր: Հէրարէթին արթմասը պու ֆաալիյէթին, եանի ինսան գանընտաքի հայաթի քէրէսթէյի եէլիպ գէհիր տէօքմէք իշինին պիր ալամէթի տիր: Թապիաթ օ գէհիրի եագարագ թէր իլ տըշարը արթմաղա չալըշմասը տըր: Հէր գէհիր չըգտըգտա ինսան րահաթ էտէր վէ պու միգրօպլար միլիօնլարճա թէօրէյիպ չօղալըրլար: Սըթմա տան միլըթարըպ պիր ատէմին գանընը ալըպ խուրտէպին ալթընտա պագտըզըմըգտա պու գըրմըզը քիւրրէճիքլէրի տէյիրմի սաղլամ կիւզէլ կէօրէճէք եէրտէ կէմիրիւմիշ, գօփարըմըշ վէ իշէրիլէրինտէ պու միգրօպլարը սիյաշ նօգթալար հալինտէ եէրլէշմիշ չիւրիւթմէքտէ կէօրիւր իզ: Պիր գաշ տէֆա սօլֆաթօ եութմագ պուլնլարը թէլէֆ էթմէզ պիր ազ ֆաալիյէթլէրինի տուրտուրուր, լաքին օ թօխումլար եինէ թէօրէյիպ էվվէլքինտէն զիյատէ իշ կէօրիւրլէր:

Ումուճէն էհալի սըթմայա գարշը պիր ազ վագթ սօլֆաթօ ալըպ պու րահաթլըզը պուլտուղու կիպի վագ կէշէրլէր վէ պու գանա սուսամըշ ճանիլէր իշին իշին եէլիպ գանը թէլէֆ էտէրլէր: Սօլֆաթօնըն պու հալի պէն տէյէճէյիմ քի ինսանլարա պէլա օլմուշ տըր: Գեաշքի պէօյլէ չափուք թէէսիր էթմէյէ խտի, վէ ինսանլար ուղուն վագթ գուլլանմաղա մէճպուր օլա խտիլէր:

Սօլֆաթօ պու ճիհէթլէ 606 տէնիլէն ֆիրէնկի իլաճընա չօգ պէնգէր, օ տախի պիր պէրէքէթ օլմագ իլէ պէրապէր պիր պէլա օլտու: Ջիրա ինսանլար պիր գաշ տէֆա 606 չիրինկա էթտիրէրէք ֆիրէնկինին խարիճի ալամէթլէրինտէն գուրթուլտուգտան սօնրա չիֆա պուլտուգ գաննը իլէ թէրք էթտիրլէր վէ իհմալ էտիպ ալլար սէնէլէր սօնրա իլլէթին տահա տէրինլէրինտէ կէօղլէրինի աշտըլար:

Մալարիա գանն օլունտուղունտան զիյատէ պիր աֆէթ տիր: Թիւրքիա էյի պիր միսալ տըր: Սօն տէհրտէ շէմալտան աշաղը տօղրու իսլամ էհալինին հիճրէթ էթմէսինէ րազմէն օ մահալլէրտէ էհալի արթմամըշ, չօգ տա էքսիլմիշ տիր: Ալէլիսուսուս Գաֆգասիատան, Բումէլիտէն, Կիրիտտէն կէլէն էհալիյի Անատուրուլուն, հաթթա Ատանանըն սըթմալը օլասընա եէրլէշարմէք կիպի ազըլսըզ պիր սիյասէթ օնլարըն մահվընա սէպէպ օլմուշ տըր: Պիզ կէօղլէրիմիզ իլէ պուլնուլն նէթիճէսինի կէօրտիւք: Ատանա, Սիա, Ճիհան էթրաֆընա եէրլէշտիրիլէնլէրտէն չօգ քիմսէ գալմատը: Գօնեա վիլայէթինտէ 300 խանէլի պիր մուհաճիր քէօյիլ թէշքիլ օլունտու: 3 սէնէտէ 20 խանէ գալտը: Հալա օ սիյասէթ տէվամ էտիյօր վէ աճայըպ տէյիլ քի Թիւրքիատա չօճուգ վէֆիլլաթը 100տէ 70 օլտուղունու Թիւրքլէր եագըյօրլար:

Պու կիւն Հայաստան այնի հալտէ տիր. օրատան կէլէն րափօրլար վէ խապլըլէր պուլնու աշըզ կէօսթէրիյօրլար: Իսքէնտէրունա վէ Սիւրիա օվալարընա ազ գուրպան վէրմէտիք: Մալարիատան էօլէնլէրիմիզին, սագըթ օլանլարըմըզըն սայըսը օն պինլէրի պուգուր: Չարէսի նէ տիր: Պաթագլարը գուրուլթմագ... Պուլնու տէմէք գօլայ տըր, լաքին չիմտիրիք սիվրի սինէլէրին աղըզլարընը պաղլամագ քի մալարիա թօխումլարընը ինսանլարա աշըլամասընլար տէմէք կիպի պիր սէօզ տիր:

Թապիի էն տօղրու վէ միլէսսիր եօլու սօլֆաթօ գուլլանմագ տըր: Անճագ չուլնու իլթար էթմէք իսթէրիզ քի սօլֆաթօ էյէր տէվամի գուլլանըլըզ գան պու մուգիրր միւսաֆիրլէրին եաշայամայաճաղը հալա կէթիրիւմէզ իսէ ֆաիտէսի եօզ տըր: Պիր էյամ սինիպ փուպուտա օթուրուպ եինէ պաշլարլար: Էն միլէսսիր թարիզ իբի կրամ սօլֆաթօյը 15 ֆինճան

սու իշխնոտ էր իստիպ կիսնոտ էր ի Ֆինճան իշ-  
մէք տիր: Երբմիշ սու հալինոտ տահա միւսստիր  
տիր վէ տահա ազ մըդտար իւէ իշ կէօրիւր:

Պու շիշտէ պիրազ արսէնիք վէ չէլիք մահ-  
լուլը տախի գօնուլսա վէ 4-5 հաֆթա գուլլա-  
նըլսա մալարիա թօխումլարը օ վազըթ հաշա-  
յամազ օլուրլար:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

### ՀԱՅՎԱՆԱԹ ՎԷ ՊԱԹԸԼ ԻԹԻԳԱՏ

Պաթըլ իթիգատ տէմէքլէ ավամըն ինանտը  
ղըլաքին հազիգաթտա ասը օլմայսն իթիգատ  
լար անլարըզ: Պունլարըն չօղու գատիմ ասը-  
լարտան պազիյէ գալմըշ վէ բիվայէթ թարի-  
գիյէ նէսլտէն նէսլէ նազլ օլունմուշ տըր: Պա-  
զըլարը պիրինճի ասը Միլատիտէ Բօմալը Փը-  
լինիուս վէ գուրուշ ը վուսթատա Փարացէլ-  
զուս կիպի ալիմլէրին թէէլիֆ էթտիքլէրի է-  
սէրլէրէ պիւէ կէշմիշ օլտուղունտան՝ էհալի ար  
թըզ թէքմիլ հազիգաթ տէյու գապուլ էթմիշ  
տիր: Ասը ը հազըրըն իմի իսէ ահվալ ը թա-  
պիտէ անճազ պաթէճրիպէ իսպաթ օլունա-  
պիւէն քէյֆիյէթլէրի հազիգաթ թանըաղըն-  
տան՝ խայալի մասալլար փէյ տէր փէյ ունու-  
տուլմագտա տըր:

Ճահիլիք վազթլարընտա ինսան Ֆիքրի հէր  
հայվանտա պիր իլահ սաքին օլապիլիթ թտապ  
վուրուլլէ, պունլարըն ճիւմլէսինտէ զահիր օ-  
լան հալարը ինսան հայաթընա ալագատար իս  
յալ էտէր իտի: Պու նէվ խայալաթըն, հաթօտ  
պթըլ իթիգատըն, պինլէրճէ նիւմունէլէրին-  
տէն հալընըզ հայվանաթա տաիր օլանլարըն-  
տան պիր գաշընը գիքը էտէճէյիզ:

Եարասա, հաթօտ կիմէ գուշու թապիր օ-  
լունան հայվան պու գապիլտէն տիր: Անըն նէ'  
գուշ, նէ' տէ սըջան օլմասը, վէ կիճէնին գա-  
րանլըղընտա սէսսիզճէ հարէքէթ էթմէսի անըն  
իւզէրինէ միսքիք խայալլար փէրտէսի էօթթ-  
միւշ տիր: Հալա մէտէնի տէնիլէն տիյարլար-  
տա պիւէ անըն զէհրլի պիր հայվան իտիյինի  
իտտիա էտէնլէր պուլուլունուր: Կէօյա էվլէրէ  
կիրէր, պաթուրմա հաթօտ սուճուգ կիպի  
չէյլէր կէմիրի վէ զէհրլէր իմիշ: Հալ պու  
քի հարասա քէնտի իրատէթիյլէ էվլէրէ կիր-  
մէզ. հանըլարազ պիր փաճատան իշէրի տիւ-  
չէպիլի: Էթ կէմիրմէյէ հարար տիչլէրի հօզ

տըր. կէմիրէնլէր ատի սըջանլար վէ Ֆարէլէր  
տիր, վէ անլէրին կէմիրտիյի տախի զէհրլի  
տէյիլ տիր, էյէր իշթիհան չէքէրսէ՝ գօրգմա-  
յարազ եէյէպիլիլիսին: Եարասա մուզիլըր օլմա-  
տըզտան մատա՝ հալատա տօլաչան սիվրի սի-  
նէքլէրի, ճիպիլիլէրի վէ սայլը հաշէրաթը ավ-  
լամազլա փէք Փաթիլի պիր խըտմէթ իճրա էթ  
մէքտէ տիր:

Սաթթ ը իսթէվա սէմթլէրինտէ քէտի պէօ  
յիւքլիլիւնտէ հարասալար վար տըր քի մէյվէ  
եէլլէր վէ սիւրէկ իլէ տօլաչարազ՝ պաղչէլէ-  
րի խարապ էտէրլէր: Պիր տէ խաֆֆաշը պիւ-  
գիլիկ (վէմիպայր) տէնիլէն պիր թաղըմ վար  
տըր քի հայվանլարըն իւզէրինէ սիւլիւկ կիպի  
հալըղըն՝ գան էմէրլէր: Ատէմ իւզէրինէ կէլ-  
մէլլէրի փէք նատիրէն վուգու պուլմուշ, վէ գա-  
նընը իշիպ տիւքէտէրէք՝ ատէմի էօլտիւրտիւք  
լէրի ասլա իսպաթ օլունմամըշ տըր: Պունլար  
հազըրնտա հօլճուլարըն ախէր տիյարլարտա  
միւպալաղալը հիքեայէլէր էթմէլլէր Դուլ մա-  
սալընը իլէրի կէթիլմիշ տիր: Կէօյա պիր ա-  
տէմ թէքմիլ էօլմէմիշ օլարազ տէֆն օլունուր  
իսէ՝ կիճէ գապընտան չըգար, պիր էվէ կի-  
րէր, պիր ատէմին գանընը իշէր, վէ պէօյլէճէ  
պիր զէման մէզարտա հաշամայա տէվամ էտէր  
իմիշ: Սաղ ատէմ էլէ կէշիլէմէզսէ՝ եէնի տէֆն  
օլունմուշ պիր ճէնազէ պուլուր՝ անըն գանը-  
նը իշէր իմիշ: Մէտէնիյէթ իլէրի կիթտիքճէ  
չալլարըն վազիֆէսինի պազը գըզլար վէ մատ-  
րումազլար իֆա էթմէքտէ տիրլէր:

Իֆթիրայա տիւչար օլան տիկէր պիր հայ  
վան փիլիպի տիր: Ալաճլար իւզէրինէ թըրմա-  
նըպ չըգար, էլմա հաթօտ արմուտ սիլքէր, սօն-  
րա էնիպ մէյվլէրին իւզէրինտէ եուվարլանա-  
րազ՝ անլէրի տիքէնլէրի իւզէրինէ սափլար, ի-  
նիւնէ կէօթիւրիւր իմիշ: Անտէն մատա՝ ախօր-  
լարա կիրիպ՝ ինէքլէրին սիւտիւնիւ էմէր ի-  
միշ, էթի զէհրլի իմիշ, փօսթունու պիր եա-  
թազ իշինտէ սազլարսան՝ ուլգու գաշըրըր ի-  
միշ: Հալ պու քի քիրփի աղաճա չըգամազ. էլ-  
մա վէ արմուտ եէրէ տիւշմիւշ պուլուրսա եէր,  
լաքին տէվշիլիպ ինիւնէ կէօթիւրէմէզ, իհթի-  
մալէն պիր տէֆա ըասթ կէլէ պիր արմուտ տիւ-  
չէքէն ալթընտա պուլունմուշ վէ սըրթընա  
սափլանմըշ օլուն: Ինէյին իրի մէմէլլէրին ու-  
ֆաճըզ աղընա ալըպ էմէմէզ: Ախօրլարա կիր-  
մէսինտէ մազսէտ սըջան ավլամազ տըր, պու  
հօլտա, հէմ քէրթէնքէլէ, երլան, սալեանկօզ վէ

չէքերկէ կիպի հայվանլար ավլայարագ փէք ֆայտէլի օլմադտա տըր: Չէհերլի հայվանլարըն ըսըրմասը քէնտինէ ասլա թէսիր էթմէտիյինտէն՝ ճէսարէթլէ հէփսինին իւզէրինէ հիւ ճիւմ էտէր: Պունլարտան մատա Այլըգ օթունու վէ Պաղա օթունու տախի սէվէր վէ պունլարըն հէմէսիրլէ րէնճպէրէ պէօյիւք եարտըմը տօգունուր:

Քիրփի կիպի սըրթը տիքէնլի ախէր պիր հայվան ատի քէօփէք պէօյիւքիւյինտէ օլան Օգլու ֆիրփի (Փօրֆիւփայն) տըր: Պունուն տիքէնլէրի պիր գարըչ պօյունտա վէ իրիլէրի պիր գուրչուն գալէմ գալընլըլընտա օլուր: Կէօյա պիր տիւշմէնէ րասթ կէլտիյինտէ տիքէնլէրինի օգ կիպի աթար իմիչ: Հազիպաթ ը հալտէ տիքէնլէր փէք գօլայ գօփար վէ շայէտ պիր հայվան իւզէրինէ հիւճիւմ էտէրսէ անըն վիւճուն տընա սափլանապիլի:

Կիճէնին սիւքիւնէթինտէ նակեահան պիր Պայգուչ կէլիպ փէնճէրէնին էօնինտէ, եախօտ եազընտա պիր քէրլէ տէօնէր վէ ֆիզանլը նիտալարընը րէֆ էտէրսէ՝ գօրգմա՞ղ մը սըն: Մութլագա ֆէնա պիր խապէր իշտէնէքսին, եախօտ խանէնտէ պիր խասթէ վար իսէ՝ էօլէճէք տիր: Չէվալլը հայվան րէֆիգէսինի արար իքէն թէրէնիւմ էթտիյի նազմէլէր սէնին խօշունա կէլմէղ իմիչ, պաղալըմ սէնին թէրէնիւմիւն տէ օնուն խօշունա կէլիյօ՞ր մը: Օ անճազ քէնտի տէրտինի պիլի, սէնտէն վէ սէնին խասթանտան նէ՞ խապէրի օլապիլի, էյէր խասթէն զաթէն էօլէճէք իսէ՝ գուլուն անըն իլէ նէ՞ ալագասը վար: Չօգ րէնճպէրլէր պու «Գարախապէրճիլ» սէմթլէրինէ ուղրաթմամագ իշիւն պիր պայգուչ վուրուպ գանատլարը կէրիմիչ օլարագ՝ ախօր եախօտ անպար գափուտունա մըլարլար: Միւթտէլէ՛ր սիզէ, էվ վէ թարլա սըչանլարը, իշթէ պաշ տիւշմէնինիգ արթըգ պուրալարա ուղրամայաճագ, աղատ կէզէպիլիսինիգ:

Տէրունինտէ պիր խասթէ պուլունան պիր խանէնին էօնինտէ պիր քէօփէկ ուլույաճագ օլուրսա՝ օ տախի խայր ալամէթ տէյիլ տիր: Արապլար պունուն թէֆսիրինի տախի պուլմուչլար: Մէլէք իւլ մէվթ, հազրէթ ի Ազրաիլ, խասթէնին ճանընը էպէտի մէքեանընա նազէթմէք իշիւն կէլտիյինտէ՝ քէօփէքլէր անը կէօրիւպ՝ ֆիզանա պաշլարլար իմիչ, կիւնահքեար ինսան իսէ անը կէօրէմէք: Քի՞մ պիլի քէօփէ-

յին նէ՛ տէրտի վար: գարնը՞ մը աղըրյօր, եօգսա ալ ըչըղընա խիթապէն նազմէսա՞ղ մը օլույօր:

Պիր ատէմ քէնտի միլլէթինէ եախօտ աիլէսինէ գարչը մագարրաթ իշէրսէ՝ «Գուզղուն կիպի քէնտի եալուլարընը եէյօր» տէրլէր: պու տախի քիւլիյէն պիէսաա տըր: Գուզղուն՝ գարղա գապիլէսինտէն իրի, սիյահ պիր գուլ օլուպ՝ զայէթլէ ուսթա վէ զիյրէք տիր: Պու խասթիլէթլէրինտէն նաչի անա շէյթանլըգ րուհու համլ օլունուր վէ հէր ֆէնա շէյ անտէն պէքլէնիլի:

Քէօյիւլէր էքսէրիա շէհր էհալիսինտէն զիյատէ պաթըլ իթիգատլար թաշըրլար: Թավուգ գապուգսուգ պիր եմուրթա երմուրթլարսա՝ պէտպալթըլ ալամէթի սայըլըր: Երմուրթանըն սարըսը չիֆթ օլուրսա՝ էյի պալթ ալամէթի տիր: Հալ պու քի քիսիտէ թապիլի հալէր տիր: պալթ իլէ ասլա ալագասը օլամագ: Թավուգուն էէմինտէ քեաֆի մըգտար քիրէճ մատտէսի պուլունմագսա՝ երմուրթա սէրթ գապուգ թէշքիլ էտէմէգ, եուճագ գալըր: Իքի սարըսը իսէ էֆիգ ալամէթի տիր: Գօյունլարտա վէ պաշգա հայվանլարտա, վէ ինսանտա տախի օլտուղու կիպի: Սիյամըլ էքիզլէր կիպի պէօյիւնտէն, եախօտ սըրթընտան պիրպիրլէրինէ եափըմըլ էքիգ փիլիճլէր նատիր տէյիլ տիր:

Գատիմտէ պաթըլ իթիգատլար տահա զիյատէ իֆրաթ տէրէճէյէ վարմըլ իտիլէր: Մէսէլա — էյէր տօգուգ եաշընը պիթիրմիչ պիր խօրօգ երմուրթա երմուրթլար, վէ պիր օթլուպաղա (թօտ) անըն իւզէրինէ գուլունգայա օթուրուրսա, օնտան չըգան հայվան պիր Շահմարան (պէսիլիս) օլուր: Մէզքիւր շարթլար զաթէն զայր ը գապիլ իտիյի աշիքեար տըր: Լաքին ալամ զայր ի թապիլի շէյլէրէ ինանմայա հազըր տըր: Օլ զէմանըն «ալիմ» սայըլանլարընտան պիրի պու հայվանը շէօյլէ թարիֆ էտիյօր — «Շահմարան՝ զայէթլէ զէհիրլի, միւտհիչ վէ միւհիք պիր հայվան տըր: Վիւճիւտիւ աթտէրէ պէլէգէր: Պաշը գուշա, պաշընտա պիր թաճ վար տըր, զիրա պիլիճիւմլէ գէհիրլի վէ մուզլիր հէվամ ու հաշէրաթըն սուլթանը տըր: Սիւրթիւնիւպ կէզտիլի եէրլէրտէ՝ օթլար անըն զէհիրլի նէֆէսինտէն գուրուր, վէ հանկը հայվանա պագաճագ օլուրսա՝ մութլա-

գա տէր հալ Կօլիւր: Պիր տէֆա պիր եհրտէ 2000 քիշի պիր տանէսինի կէօրմիւլէր վէ պէօյլէ օլտուղունա չէհատէթ էտէրլէր»: Նէ՛ ալա քի չիմտի խօրօղլար երմուրթլամայօրլար: Մըսըրըն րէսմլի գուլուտաթընտա պու թարիֆէ պէնդէր պիր հայվան րէսմի պուլունմուռ տըր: Գիթապ Ը Մուգատտէստէ Եսայի 11:8, վէ 19:5, Երեմիա 8:17 վէ Էմսալ 23:32տէ գիթր օլունան էնկէրէֆ պազը թէրճէմէլէրտէ Շահմարան տէնիմիշ տիր:

Ղայէթ Էսքի պիր խայալի հայվան տախի վախիտ իւլ գարին (Եւսիփօրն) տըր. (2 Թէվլաթ 33:17): Պունուն ասլը՝ Մըսըրըն ճէնուպի սէմթլէրինտէ նէհրլէրէ եագըն եաշայան Քէրկէտան օլսա կէրէք, քի պուրնունուն իւզէրինտէ պիր թէք պուշնուղու օլուպ՝ զայէթ գուվվէթլի վէ վահշի պիր հայվան տըր: Ինկիթէրա արմասը իւզէրինտէ գուվվէթ ալամէթի օլարագ պիր թարաֆընտա արսլան, տիկէր թարաֆընտա պու խայալի վախիտ իւլ գարին րէսմ օլունմուռ տըր:

«Տէրլէր» վէ «Իմիշ»լէր իլէ գիթր օլունան պիհիսապ պաթըլ իթիգատլարտան պիր գաշընը տահա մուրթասարէն գիթր իլէ իթիֆա էտէճէլիդ:—

Պաշընըն իւզէրինտէն պիր թէք Սագսաղան ուշարսա՝ շէրր տիր, իքի տանէ ուշարսա՝ խայր տըր:

Էյէր էլինին իւզէրինտէն պիր ուֆաճըզ էօրիւմճէկ եէօրիւլիւպ կէչէրսէ՝ փարա կէլէճէք, պէլքի պիր միրաս տիւլէճէք տիր:

Պիր գըր աթ կէօրտիւլիւնտէ գուլուղունու խաթընա կէթիւրմէյէրէք պիր նիյէթ էթ, վէ նիյէթինէ նաիլ օլուրսուն, ամմա գուլուղուն տիւլիւնիւրսէն՝ նիյէթին չըգմաղ:

Ավա կիթտիյին գէման էօնիւնէ պիր սիյահ քէտի չըգարսա՝ իշին րասթ կէլէճէք տիր:

Լաքին պիրիսի իլէ գօնուղուրքէն՝ արանըգտան պիր սիյահ քէտի կէչէրսէ՝ տօսթլուղունուզ պօղուլուր:

Բէտի սըրթընը օճաղա տէօնտէրիրսէ՝ հավա պօղուլաճագ տըր, լաքին ալաղընը եալայլպ պաշընա սիւրէճէք օլուրսա հավա կիւզէլ օլաճագ տըր:

Բէտիին տօղուզ ճանը վար տըր, գօլայճա էօլմէզ:

Ագրուպան եախօտ գուլագ գուրտու (Իյր Ուիկ) ատէմին գուլաղընա վէ անտէն պէյնինէ

կիրէր իմիշ:

Երլան՝ ուլուլան ատէմին աղղընտան գարնընա «ազար», լաքին սօնրա ատէմին աղղընըն էօնիւնէ սըճագ սիւտ գօրսան՝ օնուն գօղուսունա տըշարը չըգար:

Երլան տիլի իլէ սանճար տէրլէր: Հագիգաթ Ը հալտէ՝ իւթ չէնէսինտէ պուլունան իքի իրի տիւլէրի իլէ եարալար, պու տիւլէրին իշի պօրու կիպի օլուպ՝ իւթ թարաֆընտա պուլունան գէհիր պէզինտէն՝ գէհիր եարանըն իշինէ ազար:

Երլան պազըլը իլէ ուֆագ գուլարը «պիւլիւլէր» վէ գաշամայլպ՝ քէնտինէ Էմ օլուրլար:

Երլանլար սաղըր օլուր «Իմիշ»:

Գուղու (սուվան) էօլիւմիւ եագլաշտըլընտա պիր սօն թէրէնիւմ էտէր, ճանը չըգար:

Թիմաս՝ ալընը եէմէզտէն էվլէլ՝ քէտէրինի պէյան էթմէք իւզրէ կէօղ եաշը տէօքէր իմիշ:

Պունլար կիպի ասըլսըզ իթիգատլարըն ճիւմլէսինէ գարչը էն էյի չարէ՝ պունտան թագրիպէն պին սէնէ ագտէմ Օքսֆօրտ տաըրիլֆիւնունու թէէսիս էտէն իլկիլթէրրա գըրալը Պէօյիւք Ալֆրէտին թուրտուղու ուսուլ տըր: Խօճա օլմագ իւզրէ օլ գէմանըն ալիւմլէրինի տալէթ էտիպ, անլէրէ չէօյլէ սիւալ էտէր — «Նի՞ չիւն պալըլըն սու իշինտէ իքէն ալըրլըլը օլմագ»: Հէր պիրի պիր թէֆսիւր վէրմէյէ չալըշըր, էնճամ իլթիյարըն պիրիսի տէր, «Ձաթ Ը Շահանէ էմր պուլուրսուն, պիր դապ սու իլէ պիր պալըզ կէթիւրիւսին, սընալալմ՝: «Իշթէ», տէտի գրալ, «Թէալլիւմ վէ թալիսին հագիգի թարիգի պու տըր»:

Յ. Յ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

# ՖՐԱՆՍԱՏԱ ԻՇՃԻԼԻԲ

Հալ Ը հագըրտա էվրօփանըն մէրքէզինտէ իշճիլիք վէ Փէալիյէթ նօգթա Ը նագարընտան պիլ ճիւմլէ էվրօփա միլլէթլէրինին նագարընը ճէլպ էտէն տիյար Ֆրանսա օլմուռ տըր: Ֆըրանսա էվլէլճէ օլտուղու կիպի հալ Ը հագրրտա տախի պիր աղըր իշճի սըֆաթըլլէ իզհար օլունմագտա վէ ումում հէյէթիլլէ պիլ Ամէրիգան զաղէթասընըն եագտըլը կիպի «Արգասընտա պէլի էյիլէնէ գատար աղըր էիւք թաշըլան» պիր ատէմէ պէնդէր:

Ֆրանսաւորա իշխելիւի աթիւնքը պիւր պաշ  
նօգթաւարլէ իղահա սայ էլլէյէճէյիլ :

Իշխիլիք վազիլէթի ումուսիլէսի : Ֆրանսաւորա հալ ը հազըրտա իշլէմէյէ արղուսու օլան հէր Ֆէրտ իշիւն իշ մէվճուտ տըր : Ֆաւրիզաւարըն էվէյի պէօյիւք պիւր դըսմը հէր կիւն ամէլէյէ իհթիյաճ կէօսթէրմէքտէ տիր : Պու վազիլէթ պիւր չօգ էճնէպիլէրի Ֆրանսաւորա ճէզպ էթմիշ վէ պու կիւնէ գատար անլէրին ա-տէտի 3½ միլիօնա պալիլ օլմուշ տըր : Պու էճնէպիլէր ազընթըսը էն զիյատէ սէնար մէրքէզլէրէ սօղըրու օլմուշ տըր, պուստա Լիօն շէհրի իլէ հէվալիսինն հիսսէսի տիկէր էյալէթլէրտէն Ֆազլաճա օլմուշ տըր : Հաթթա պսղը Ֆապրիզաւարտա էճնէպիլէրին առէտի եիւզտէ սէքսէն նիսպէթինէ պալիլ օլմուշ տըր : Պու ահվալ սօն «Րօն» էյալէթինն սէնէվի ումուսմէճիսինտէ ուղուս միւղաքէրէյի միւճիւլ օլմուշ վէ Լիօն շէհրի մէյըրը, վէ սապըզ պաշ վէքիլ Միւսիօ Հէրիօ պու վազիլէթէ պիւր չարէ հալիստէ Ֆրանսաւորա էճնէպիլէրին սիթիլըն օլմասընը թէսհիլ էթմէյի վէ անլէրի Ֆրանսաւորա լաշտըրմազ իշիւն պիւր քօմիթէ թէշքիլին Բաժսիլէ իլէ մէճլիսճէ թասվիլ էթտիրմիշ տիր : Եէնի թէշքիլ օլուսան դօմիթէ Ֆրանսաւորա լաշտըրմազ տէյու հիսսալ էյլէտիլի էլիսասը տա-վէթէ պաշլամըշ տըր :

Ֆրանսաւորա իշխիլիք իւնրէթի : Ֆրանսաւորա հալ ը հազըրտա ճարի օլան կէչիմ պահալըլը-ղընա րալմէն ուճուզ իշիլիք ուսուլը ճարի տիր : Իքի նէվ իշիլի սընըթը մէվճուտ օլուպ պիրինճիսի՝ իզթիսատի վէ թիւճճարի միւճսսէ սէլէր մէմուրիլի վէ իքինճիսի՝ սօղըրուտան հասըլաթ իճրա էտէն իշիլէր, եանի Ֆապրիզա ամէլէլէրի տիր :

Իլք թագըմլարըն մալիյէճէ ահվալը դա-յէթլէ էսէֆէնկիլ տիր : Եագընլարտա պանդա մէմուրիլինն ումուս կըրէվի պու գարուրէթին նէթիճէսի օլուպ եէտի հաթթա տէվամ էյլէտիքտէն սօնրա աճլըզ վէ եէվմիյէ նաֆա-զա մէսէյէսի մէմուրլարը պանքէրլէրին շարթ-լարընը գապուլա մէճպուր էյլէտի : Պու թա-գըմտան էվիլ օլանլար գէվճ վէ գէվճէ պիրիւք-տէ չալըշարազ մէվճուտիլէթլէրին պագի սագ լալաճազ տէրէճէտէ պիր գաղանճ անճազ թէէ-մին էտէպիլիլէր :

Իքինճի թագըմ, եանի սէնար թագըմը նիսպէթէն՝ պիր տէրէճէ իւթիւն վազիլէթտէ ի-

սէվէրտէ եինէ տէ անլէրին իւճրէթի տալիլ ինկիլթէրա վէ իուսուսա Ամէրիզանըն ամէլէ եէվմիյէսինտէն չօգ աշաղը տըր : Եագընտա եապըլան սթաթիսթիքէ կէօրէ իշիլիք իւճրէթի վասաթի կիւնտէ Ամէրիզա իշիւն 5.60 տօլար, ինկիլթէրա 2.28, Ֆրանսա, Փարիզ 1.35, Ֆրանսա Փարիզտէն խարիճտէ՝ 1.24, Պէլճիզա՝ 1.14 տօլար վէ իթալիա իշիւն իսէ 96 սէնթ հիսսալ էտիլիյօր :

Փարիզ իւճրէթլէրի պիր մըզտար եիւքսէք իքէն պիր մարանկօզ, պիր տիվարճը վէ սաիր սէնաաթքեարլարըն սաաթ իւճրէթի 13½ սէնթ վէ էն եիւքսէք եէվմիյէ 1.44 տօլար կիպի տիր : Պու մըզեա կէչիմ Ֆիյաթընա միւթէնասիպ տէյիլ տիր : Ֆրանսաւորա կէչիմ Ամէրիզանըն իքի իւշիւնճիւսինն միւսալի օլուպ Ֆրանսաւորա իշիւն պիր չօգ շէյլէրտէն մահրուս գալմասըլ-լէ միւվազէնէ հասըլ օլույօր :

Թէէտիյաթ վէ իշիլ իւճրէթի մըզտարընըն տուս վազիլէթլինն հասըլ էյլէտիլի մանէվի ահվալ պիղճէ վէք խարիզ իւլ առէ տիր : Էվ-վէլճէ զիքը էյլէտիլիմիլ իքի թագըմ իշիլէրին պիրինճիսի միւթէալլէմ սընթ, իքինճիսի իսէ զայր ի միւթէալլէմ սընթ թէշքիլ էյլէր : Ֆրանսաւորա ազլ վէ Ֆիքը իշիլիլի գըյմէթսիլ օլուպ, էլ իշիլիլի պիր տէրէճէյէ գատար դըյմէթի հալիլ տիր : Պէօյլէճէ իքինճի թագըմ մալիլէճէ պիրինճիսինն Ֆաիլ օլուսուղուտան պու տիյարտա եիւքսէք թալիմ ու թէրպիլի պէօյիւք պիր տարպէյէ կիրիթթար օլմազ իւզ-րէ տիր : Պիր մէզուս միւճէնտիսին սէնէլէրճէ թէճրիպէտէն սօնրա, պիլէ պիր զայրի միւթէ-ալլէմ տիվարճը գատար իւճրէթ ալիլ էյլէմէ-տիլիլի կէօրէն վալիտէյն, էվլատարը իշիւն սէնէլէրճէ թալիմ ու թէրպիլիյէ վազթ վէ նագտ սարֆ էթմէյի ապէս կէօրիւյօրլար : Պիլ ճէ էն չօգ զարիպ օլան նօգթա Ֆրանսաւորա հա-լա էվէյի պիր մըզտար օգուճազ եագմազ պիրմէյէնլէրին պուլուսմասը վէ պէօյիւք էք-սէրիլէթին իսէ 13 եալընա գատար օլան մէճ-պուրի մահտուտ թալիմ ու թէրպիլիյէ ալմըզ վէ Ֆրանսաւորա տա սօղըրու եագմալյան սը-նըթըն թէշքիլ էթմէսի տիր :

Ֆրանսաւորա թէտէնի ալիլ հալաթընա տա խի թէէսիլ էթմիշ օլուպ իւճրէթլէրին ազլը-ղը գէվճի գէվճլէ պէրապէր իշլէմէյէ մէճպուր գըլմըշ տըր : Հաթթա պագէն նիքեալ ալընտա հէման պիր գաշ կիւն սօնրա եէնի ալիլինն նի-

չանկեա՛հա՛ր զօլ զօլա պէրապէր Փապրիգա եօլունու թուրթմազ տըր: Պու եօլտա թէչքիլ օլունան աիլէլէր ումու՛մէն գիւրրիլէթ հասըլընը հէր պահս իլէ մէն էտէրէք կիւնիւն խիթամընտա զէվձ վէ զէվձէ գահվէխանէլէրտէ իչկի վէ եէմէք իչիւն պիր գաչ սաաթ սիւրիւնտիւքտէն սօնրա եաթազ օտալարընա միւթէվէճճիհ օլուրլար: Եէմէքլէրինի էլլէրիլէ հազըրլայան թազըմ իսէ զէվձ վէ զէվձէ պէրապէր գուշանըպ պիւթիւն կիւնիւք եէմէքլէրի հազըրլատըգտան վէ թաամ էթտիքտէն սօնրա ույգուլա վարըրլար: Պէօլլէճէ «ընտանեկան յարկ» լէթաֆէթի վէ հայաթ գէվգի Պրանսա իչճիսի իչիւն էօլմիւլ տիր:

Պիզճէ թէաճիւպի միւճիւլ օլան տիկէր պիր վազաա Պրանսըգ իչճի սընըֆընըն Բիթապ ը Մուզատտէստէն թէմամըլլէ խապէրսիլ պուլունմասը տըր: Բիթապ ը Մուզատտէսին վազաալարընը վէ եա ըհսալէլէրինի պիւմէյի պէր թարաֆ էտէրէք, Բիթապ ը Մուզատտէսին նէքիթապ օլտուլունու պիւմէյէլէրին ատէտի ազ տէյիլ տիր:

Պրանսաաա ուճուզ իչճիլիլին իճրա էյլէտիլի խասարաթ մատտի իլէ պէրապէր իւնսի ախլագի թալիմի վէ բուհանի սուրէթտէ օլուպ պու մալիլէ պուհրանընտա Պրանսա պու նօգթալարը նազար ը իթիպարա ալմաղա լիւզում կէօրմէյօր: Հիւքիւմէթին պիր մանաաա սօսիալիսթ նուֆուզը թահթընտա օլմասընա բաղմէն պու հայաթի մէսէլէնին հալլընտան աճիլ վազիլէթի վէ ամէլէ սէնտիքալարընըն նուֆուզ վէ թէէսիրսիլ պուլունմասը ամէլէ սընըֆընըն մանէվիսինի տիւչիւրմիւլ տիր: Պուրատա Փազիր ամէլէ տախիմա Փազիր գալաճաղընը հիսս էտէր վէ թէտրիճի թէրազզը սայքի էօլմիւլ տիր: Պազը Փապրիգալարտա 20 վէ գիյատէ սէնէտէն պէրու էն սատէ պիր իչճիլիլէ իլէ գալմըլ օլան պիւնէրճէ ամէլէլէրի վէ պու կիւնտէ եէնի կէնճլէրին օ էչիլէ ալագ պասմալարընը կէօրէրէք աճըմամազ գապիլ տէյիլ տիր: Նէթիճէ հալինտէ պուրատա գէնկին տախիմա գէնկին, Փուզարա տախիմա Փուզարա տըր վէ Փուզարա սէրվէթէ տօզընու պիր եօլ օլապիլիւր տէյու խայալ էթմէլ:

Պիզ էրմէնիլէր արասընտա տախի պու ուսուլ իչճիլիլէ պաշլամըլ օլուպ պու հալըն տէվամը պիլիլ թալիմ թէրպիլէ, ախլագի վէ աի-

լէճէ հայաթտա կէրի պրազաճաղընտան էրմէնիլէրի պու ճինս Փապրիգա հայաթընտան գուրթարըպ Պրանսըգլարըն էն նօգտան պրազտըլը իլմի գըրաաթ վէ սաիր Պրանսաաա իմալ էաիւմէյէն խալը, իփէք զօղասը վէ սաիրէ հասըլաթ իլէ մէչղուլ էթտիլէպիւմէք իչիւն էրմէնի սէրվէթ սահիպլէրինին պիր պէօյիւք սէրմալէտարան շիրքէթի թէչքիլ էյլէմէսի էլլէմտիր: Անճազ պու եօլտա պու տիյարտա ըհֆահ ը հալ վէ սէրվէթ էրտէ էտէպիլիւրիլ:

ՍԵԴՐԱԿ ԷՎԽԱՆԵԱՆ

## ՄԻԻԹԷՆԷՎԼԻ

ԱԼԱՄԱՆԻԱ ՆԷ ԵԱՓՏԸ

Եիւլ սէնէ էվլէլ պէօյիւք ինգիլապտան սօնրա Պրանսա միւֆիւլ օլմազ տէրէճէսինտէ խաի: Հէր շէյի վուրուպ գըրան ինգիլապճըլար հէր շէյէ գատիր իլ գանն էթտիլէր, լաքին մալիլէճէ օլան պիւհրանըն էօնիւնիւ ալմատըլար: Պիր թրաշ 1000 Փրանզ օլտու տէյու օղույօրըլ: Թիւրքլէր ճիհան հարպընտա թամ պէօյլէ պիր թէճրիւպէ էյլէտիլէր, վէ քեաղըտ ալթուլնա միւսալի տէյու էմրլէր չըգարտըլար, հաթթա Շամ թարաֆընտա քեաղըտ ալթուլն եէրինէ ալմայան պաղը քիմսէլէրի աստըլար: Լաքին օլմատը պիր էմրի իլէ շէչըլէր էօլքէլէր գալտըրան հէր կիւն քէյֆի էմրլէր չըգարըպ, գանտընլար եափըպ միլիօնլարը սիւրէն, գըրան, Թալաաթլար, էնվէրլէր մալիլէ պուհրանընըն էօնիւնիւ ալմատըլար: Պիր ալթուլն 800-900 դրուշա չըգտը:

Պրանսա դալիպ իքէն օ գատար սէրվէթ, սանաաթ, իլմ վէ վէսալիթէ մալիլէ իքէն մէմլէքէթի իւզէրինէ պիր օ գատար տահա միւսթէմլէքէլէր վէ վիլայէթլէր գամմ էթմիլ իքէն պու աֆէթին էօնիւնիւ ալմատըլ, վէ պիր տօլար 28 Փրանզ օլտու:

Ալմանիա տահա պէրպատ պիր հալտէ իտի: Հարպ պիւթիւն մէնպալարընը գուրուլթմուլ ճիւմլէ պանգալարըն փարալարը շէքիլմիլ, հիւքիւմէթ միլիաուլարճա մուամէլէլէրի սալթ քեաղըտ իւզէրինտէ իճրա էյլէր, սայը վար էսաս եօգ, փարանըն իամի վար ճիւմի եօգ

խտի: Նէ եւփտը: Ալամանիա իֆլասա կիթմիշ իտի, հարպըն պօրճլարընը վէրմէք միւմքին տէյիլ իտի: Զըգարտըղը քեաղըտլարա հիշ պիր պէտէլ եօգ իտի: Պազը թիւճճարլարըն եափտըղընը եափտը: Պիլէրէք իֆլաս էթտի, հիսսպը թէմիղլէտի վէ թէքրար իշէ պաշլատը: 1923տէ պիր ֆրանզ ալմազ իշիւն Ալամանլար 228 միլիար մարզ վէրիյօրլար իտի: Շիմտի պիր մարզ ալմազ իշիւն Ֆրանսըղլար 7 ֆրանզ վէրիյօրլար:

Ալամանիա հարպտան էվվէլ 16 միլիար ինկիլիզ լիւրսը սէրվէթէ մալիք իտի, սէնէվի 2 միլիար վարիտաթը վար իտի, հիւքիւմէթին պօրճը 5½ միլիար իտի: Հարպտան սօնրա հիւքիւմէթին պօրճը 81 միլիարա եէթիշտի, սէնէվի մասրաֆ 23 միլիար իրատ իսէ 10 միլիար իտի:

Պու հալտէն գուրթուլմազ իշիւն էն թապիր վէ մանթըզի եօլ մասրաֆը ազալթմազ, իրատը չօղալթմազ տըր: Նիճէքի Ֆրանսըղլար շիմտի օնա չալըշլօրլար, լաքին աղըլը Ալամանլար էօլլէ եափմատըլար, հասըլաթը ազալթմազ մասրաֆը չօղալթմազ եօլունա կիթտիլէր, հիւքիւմէթ քիսէյի աշտը պօլ պօլ մաաշլար, միւքեաֆաթլար, եէնի գանալլար եէնի լիմանլար, մէքթէպլէր, մէմուրլար, սարֆ էտէպիլտիյի գատար սարֆ էթտի: Փարայը նէրէտէն պուլտու: Զօգ գօլայ պիր եօլ իլէ հիւքիւմէթ մաթպաասը կիճէ կիւնտիւզ խաղինէ սէնէտլէրի թապ էտէր, Բայխսպանք տա պու սէնէտլէրի ալըր մարք թապ էտէր իտի: Կիւնտէ 15,000 քիլօ քեաղըտ պասըլըր վէ 900,000 միլիար մարզըզ պանդնօթ չըգար իտի 900,000 միլիար մարզըզ գալէմ քեաղըտ ալըպ տա հիսսպ էթմէլի: Պու՝ կիւնտէ չըգան փարա իտի: 1923 Նոյեմբերտէ թէտալիլտէ օլան քեաղըտ փարանըն մըգտարընը անլամազ իշիւն 20 եազընըզ վէ էօնիւնէ 18 սըֆըր տիղլինիզ, էյէր անլայապիլիլ իսէնիզ իշթէ օ գատար փարա վար իտի:

1923տէ պլիւ քիլօ էքմէք իքի կիւնտէ 50 միլիարտան 200 միլիարա չըգտը: էվտէն ճէպինէ պիր փիանօ պէտէլի փարա գօյուպ չըգտան չարշըյա վարանա գատար անճազ պիր մանտօլին պէտէլի օլտու:

Ալաման հիւքիւմէթի ալըն աչըզ օլարազ հէր քէսէ պուլուրուն ալաճազլարընըզ ալընըզ տէտի: Թէքմիլ ալաճազլարը էօտէյիպ սիլիպ

սիւփիւրտիւ եէնի թարիս, եէնի փարա, եէնի հիսսպ պաշլատը:

Շիմտի Ալամանիա Ֆրանսատան վէ ինկիլթէրրատան մատա էվրօփանըն հէր թարաֆընտան տահա ըահաթ, տահա գէնկին վէ տահա միւթէրազըզ պիր հալտէ տիր: Անճազ միւթթէֆիգլէրէ սէնէվի 600 միլիօն տօլար վէրէճէք տիր, քի պունուն եարընը ֆէվզ էլ ատէ վասըթալարա միւրաճաաթ էթմէյէրէք վէրկիտէն չըգըյօր:

### ՊՐՈՒՍԱՆԸՆ ԱՀՎԱԼԸ

Խալզ զազէթասը Պրուսա հազգընտա շէօյլէ եաղըյօր: Պու կիւնէրտէ պէօյիւք պիր գրիզ վար տըր: Պրուսա չիւրիւմէքտէ օլան պիր շէհր տիր: Ոսնլար, Հօթէլլէր պշօ տըրլար: Ֆէնա ըէգապէթ սէպէպինտէն խալլուլար մէմլէքէթէ եօլլանըլմայօր: Եօլլանըլսա պիլէ նազլիյաթ մասրաֆը էճնէպիտէն կէլէն էմթաա իլէ ըէգապէթ էտէէմյօր: Իփէքճիլիք իշի էօլմիւշ թիւթիւն իշի սիմսարլար էլինտէ օյունճազ տըր: Զրաաթ Պրուսայը անճազ 9 ալ պէսլէյէ պիլիլ: Պրուսա շիմտի մուհաճիրլէր իլէ վէ 3-5 զրուշ իշիւն կէօղիւնիւ հիւքիւմէթ սանտըղընա տիքմիշ օլան տուլլար, եէթիւմէր իլէ տօլտըր: Շէհր պիր տուրղուն կէօլէ պէնդէյօր: Ալըշ վէրիշին տուրղունիւղու վէ թէգաիւտլէրին պուրայա տօլմասը էհալիյէ չօգ թէէսիր էթմիշ տիր: Վիլայէթին կէլիլի մէմուրլարըն 6 ալըզ մաաշընա քեաֆի տիր, պազի 6 ալըզը մէր քէգտէն ալընըյօր: Թէգաիւտլէրին, տուլլարըն, էօքսիւզլէրին ալըզը 2,200,000 զրուշ օլուպ, 4 ալ տըր մաաշ ալան օլմամըշ տըր:

Քիւթահիա-Թալլանլը խաթթը տա Պրուսայա պիրլէշիլ իսէ պուրանըն հալի տահա փէրուշան օլուր: Վազթըլլա Անատօլու թիճաթէթինին գափուսու օլան պու մահալ քէօրլէշմիշ տիր: վէ էյէր շմէնտըֆէր եափըլըր իսէ, սօն նէֆէսի տէ գափանըր: Շիմտի Պրուսայը պիր պանեօ մէրքէզի եափմազ իսթէնիլիյօր, հէր հալտէ շէվզ վէ զայրէթինի զայպ էթմիշ օլան կէնճիլի գուրթարմալը իզ: Անլէրի իշէ գօշմալը իզ: պու իշսիղիք ֆուգարալըզ սէֆիլիք ահվալը բուհիյէ իւզէրինէ ֆէնա թէէսիր էյլէր: էյէր Քիւթահիա խաթթը Պրուսատան կէմլէյիկէ էնէր իսէ Պրուսատա պիր հալաթ վէրէ պիլիլ:

## ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

Մ. Ամերիգատա գըշ շիտտէթլէ հիւքմ սիւ-  
րիւյօր: Կէչէն հաֆթաքի գար ֆուրթունասըն-  
տա Պոսթոնտա իսթիլաթ 24 սաաթ քէսիլմիշ,  
արապալար, գալլաք իշլէմէմիշ, էթրաֆլարա  
կիտէճէք էհալի շէհրաթ գալմըշլար տըր: Նիւ  
եօրք շէհրի պու գարլարըն գալտըրըմասը ի-  
շիւն 2 միլիօն տօյար սարֆ էտիյօր:

Ինկիլիզլէրին Սուտանտա եափտըրտըզը  
եհնի սու պէնտինին ըհամի քիւշատընը Մըւըր  
վէ Սուտան գօմիսէրի Լօրտ Լօյտ իճրա էյլէ-  
միշ տիր: Սուտան միւֆթիսի տուա էյլէմիշ,  
ճիւմլէ Ինկիլիզ վէ եհրլի մէմուրլար հէմ պէ-  
յիւք պիր դալապալըզ հազըր իմիշլէր: Պէնտ  
Նիւ իւզէրինտէ օլուպ պօյու 50 միլ, էնի իքի  
միլ պիր կէօլ թէշքիլ էտիյօր վէ 900 պին տէ-  
նիւմ արաղի սըվարըյօր: 0 հէվալիտէ 9000 միլ  
ուզունլուզունտա գանալլար եափըմըզ օլուպ  
տիւնեատա էն պէօյիւք իսգա ամէլիյաթը պու  
իմիշ: Պու սէնէ 300 պին տէօնիւմ արաղիլէ  
փամուզ էքիլէպիլէճէք տիր: Սէննար թէմիլյէ  
օլունան պու պէնտէ 11 միլիօն Ինկիլիզ լիւրաը  
մասարաֆ օլմուշ: Պու եօլ իլէ Ինկիլիթէրա Ա-  
մէրիգանըն փամուզունա միւհթաճ օլմայաճազ  
տըր:— Ինկիլիզլէր եազընտա մէմուլ օլունան  
ուճուճի ամէլէ կրէվինէ վէ զաթէն մէվճուտ  
օլան քէօմիւր ամէլէսի թէրք ի էշղալընա դար-  
շը պիր չարէ օլմազ իւզրէ կէօնիւլիւլէր թէշ-  
քիլաթը եափմադտա տըրլար: Շէօյլէքի մէմ-  
լէքէթ պիր թազըմ մահալլէրէ թազսիմ թազ  
սիմ օլունուպ հէր պիրինէ գօմիսէրլէր թային  
օլունույօր վէ պունլար քէօմիւր, շմէնտըֆէր,  
փօսթա նազլիյաթը իշի իշիւն կէօնիւլիւլէր եա  
զըյօրլար, ամէլէ թաթիլ էտէր էթմէզ, պուն-  
լար իշին պաշընա կէշիպ մէմլէքէթի եհմէքսիզ,  
քէօմիւրսիւզ, ըշըգսըզ վէ նազլիյաթսըզ պրազ-  
մամազ իւզրէ իշլէյէճէքլէր տիր: Պէօյլէ պիր  
թէճրիւպէ իլք տէֆա Պոսթոնտա փօլիսլէր  
թէրք ի էշղալ էյլէտիլէրի զէման շիմտիքի Ա-  
մէրիգա ըհիսի Մ. Գուլիճ թարաֆընտան եա-  
փըլտը իտի: Էհալի տէրհալ թէշքիլ օլունուպ  
փօլիսլէրին եհրինի ալտըլար վէ պէօյիւք պիր  
պէլանըն էօնիւնիւ ալտըլար իտի: Ամէլէ իթ-  
թիհատը գուվվէթինէ գարշը պու էն էյի պիր  
շարէ կէօրիւնիւյօր: Էյէր Ինկիլիթէրատա պու  
թէճրիւպէ մուվաֆֆազ օլուր իսէ պիր չօզ  
կրէվ գօրգուլարընըն էօնիւ պու եօլտա, եանի

էհալի կէօնիւլիւ կէլիպ չալըշարազ ալընապի-  
լիր:

Ալամանլարըն Իթալիանլարա գարշը թի-  
րօլ մէսէլէսի հազըրնտա օլան եազմալարընա  
վէ թահրիքեաթլարընա գարշը, Մուսօլինի մէ-  
պունանտա թէհտիտամիզ պիր նութզ իրատ էյ-  
լէմիշ տիր: Թիրօլ սօն մուհարէպէտէն սօնրա  
Իթալիայա իլավէ օլունմուշ օլան պիր գըւմ  
տըր քի օրատա պիր չօզ Ալաման ճինսինէ աիտ  
էհալի վար տըր: «Ալամանլար պիլսինլէր քի»  
տէյօր Մուսօլինի, «42 միլիօն Իթալիանլար  
էմրէ հազըր չըրլար, վէ հուտուտըմըզ էօթէ  
կէօթիւրէպիլիւր իզ լաքին աալա կէրի չէքմէ-  
յիլ: Պիր կէօզ պէտէլինէ իքի կէօզ, պիր տիշէ  
թէքմիլ տիշլէրի ալաճաղըզ»: Աջալար այազա  
զալըզպ հէրարէթլէ ալըշլամըշլար տըր, պու  
նութզ պիւթիւն էվրօփատա ֆէնա թէէսիւր հա-  
սըլ էթմիշ տիր: Լօզարնօ ահտնամէսինտէն սօն  
րա պէօյլէ հարպ թէհտիտ էտէն սէօզլէր միւ-  
նասիպէթսիզ տէյու թազպիհ օլունույօր: Ի-  
թալիա մէճլիսի Ինկիլիթէրա իլէ օլան պօրճ մու  
գալլէլէսինի պիր ըէյէ գարշը 224 ըյի իլէ թաս  
տըզ էթմիշ տիր:— Ալամանիա Բայիսթալըն-  
տա Մուսօլինիին թէհտիտամիզ նութզունա  
գարշը փրօթէսթօ եափըլըյօր: Տօզթ. Շթրէզ-  
մէն նութզընտա, «Պիզ տիւնեա իլէ սուլհտա  
եաշամազ իսթէրիզ, Փազաթ էճնէպի մէմլէ-  
քէթտէ ազալլիյէթտէ օլան հէմճինսլէրիմիզէ  
իշթիւրազ ը հիսս էթմէմէք էտէմէյիլ: Պիզ թա  
լէպ էտէճէյիլ քի Ալաման ճինսինէ աիտ օլան  
միլլէթաշլարըմըզ քէնտի մէվճուտիյէթլէրի-  
նի մուհաֆազա էտէպիլսինլէր»: Պէրլին Իթա-  
լիա սէֆիրի Բօմայա կիթմիշ տիր: Պունա օլ  
գատար էհէմմիյէթ վէրիլմէյօր, մէսէլէ ճէմի-  
յէթ ի Ազվամա կէթիրիլէպիլիւր: Լաքին Մու-  
սօլինի Թիրօլ մէսէլէսինին ճէմիյէթ ի Ազվա-  
մա աիտ պիր մէսէլէ օլմատըզընը իտտիա է-  
տիյօր:— Ալամանիատա Ավսթրիա իլէ պիրլէշ  
մէք սէօզլէրի կիթտիքճէ գուվվէթ քէսպ էտի-  
յօր: Պու իճրա օլունուր իսէ Ալամանիա մու-  
հարէպէտէն քեարլը չըզմըշ օլաճազ տըր, զի-  
րա Ալսաս Լօրէյնէ պէտէլ 7-8 միլիօնլուզ Ա-  
վըսթրիայը քէնտինէ իլհազ էտէճէք տիր, պու  
իսէ Վէրսալլ ահտնամէսինտէ աշըգտան եա-  
սազ էտիլմիշ տիր վէ Ֆրանսըզլար հիշ պիր  
վազթ րազի օլմաղլար: Հալ սու քի Ավսթրիա-  
լըլար այնի Ալաման ճինսինտէն, այնի լիսան  
սէօյլէյէն էհալիտէն իպարէթ օլուպ, հէր թա-

րաֆտան գուշատըմբը վէ պողոտմագ հալին-  
տէ տիր: Շիմտիլիբ իգթիսատի իթթիհատ սէ-  
զիւ էտիյորլար քի նէթիճէսի սիյասի տէմէք  
տիր: Պու իբի մէմլէքէթ պիրպիրինտէն կէօմ-  
րիւք ալմագ, փասսափօրթ իսթէմէզ, իխրաճա-  
թա միւսաստէ էտէր, մէքթէպ վէ մահքէմէ  
գանուկարընը պիրլէշտիրի իսէ, պունա մանի  
օլաճագ գուլվէթ եօգ տըր, չու հալտէ 65 մի-  
լիօն Ալաման 8 միլիօն տահա իլալէ օլունուպ  
73 միլիօնըգ պիր Ալաման տէօվլէթի թէշքիւ  
օլունուր:

Ֆրանսա փարլամէնթի Մ. Պրիանըն ճէհտ  
վէ իպրամընա ըաղմէն հալա մալիյէ մէսէլէ-  
սինի հալլ էտէմէտի: Հալա Փըրգալար պիր պի-  
րինէ գարըն կէլիպ պիր պիրինի չիւրիւթմէք-  
տէ տիրլէր: 27 Փրանգ պիր տօլարա տիւշտիւ,  
վէ Ֆրանսա մալիյէսի թէհլիքէլի պիր վազիյէթ  
տէ տիր: Տիկէր թարաֆտա Մարօգտա եհնի  
հիւճմյէր իչիւն հաղըրըգ կէօրիւթմէքտէ վէ  
Սիւրիա հալա ասայիշի պուլամամըն տըր: 2է-  
թէ հարպը հէր թարաֆտա տէվամ էտիյօր:  
Ֆրանսըղլար իչիւն արթըգ Սիւրիա մէսէլէսի  
գարուրի օլմուշ տըր: Ուսուսա ինկիլիզլէր ի-  
լէ պիր անլալըա կէլտիքտէն սօնրա Սիւրիայը  
օ հալտէ թէրք էթմէք չօգ թէհլիքէլի օլաճագ  
տըր:— Շամտա Հասան խարաթըն օղլու իբի  
պաշգա ասըլար իլէ ասըլտըլար: Մէյտան Գա-  
թօլիք փաթրիյինէ պիր մէքթուպ կէլմիշ տիր  
քի էվինի եագաճագլար, չիւնքի Հասան խա-  
րաթըն օղլունուս մուհաքէմէսինտէ պիր գաշ  
Գաթօլիք չէհատէթ էթմիշլէր տիր: Շամըն  
շարգի գափուսընտա պիր Ֆրանսըգ ասքէրի  
խանէր իլէ էօլտիւրիւտիւ: Ֆրանսըղլար գի-  
յատէ գուլվէթ կէթիրիյօրլար: Ժիւլինէլ Տիւր  
գիւլէրին սուլհ միւգաքէրէ թէքլիֆինի գապուլ  
էթմէտի. պիլա շարթ թէսլիմ իսթէյօր: Հա-  
լէպտէ մէպուսան ինթիխապը կիւնիւ սէրայըն  
էօնիւնէ թօփլանմըլար: Պունա մուխալիֆէթ  
էտէնլէրտէն 13 քիշի մահպուս իմիշ վէ մահ-  
պուսլարը ալմագ իսթէմիշլէր: Վալի իսթիֆա  
էյլէմիշ: Պիր ժանտարմա վուրուլմուշ: Ֆրան-  
սըղլար գալտան մէթրէյէօղ աթէշի իլէ գա-  
լապալըղը տաղըթմըլար տըր: 8 քիշի թէլէֆ  
օլունմուշ, 10 եարալը վար տըր, մահպուսլար  
Պէյրութա գալտըրըլտըլար:— Էօնտրատան  
կէլէն թէլիւրաֆլար Մ. Ժիւլինէլին էնգարէյէ  
կիտէճէյինի եաղըյօրլար: Պու էլպէթտէ մու-  
հիմ պիր խապէր տիր: Էյէր Ֆրանսա իլէ

Թիւրքիա արասընտա օլան պիր թագըմ մէսէլէ-  
լէրին հալլը իչիւն իսէ, Սթանպօլտա պիր սէ-  
ֆիր վար տըր: Թիւրքլէր Սիւրիա վագասընը  
տիգզաթլէ թագիպ էտիյօրլար: Ֆրանգլին  
Պուլիյօնըն վատլարընա ըաղմէն Ֆրանսըղլա-  
րըն Մուսուլ մէսէլէսինտէ ինկիլիզլէր լէհինէ  
հարաքէթ էթմէլէրի Թիւրքլէրի կիւճէնտիւրմիշ  
տիր, վէ Սիւրիա մէսէլէսի օնա ճէվապ տըր:  
Կիլիկիա չէթէ հարպը տէվամ էտէր իքէն տէ  
Պուլիյօն էնգարէյէ կիթմիշ իտի վէ նէթիճէսի  
Կիլիկիանըն թախլիյէսի օլտու:

Բուսիատա՝ Էքաթէրինպուրկտա Զարըն  
վէ Փամիլիասընըն էօլտիւրիւտիւլ պիւնայը  
Պօլէվիզլէր պիր միւգէխանէ եափմըլար վէ օ-  
րատա պիր տէ ուֆագ տարէլ Ֆինուս թէհսիս  
էթմիշլէր: Զարըն էօլտիւրիւտիւլ աշաղըքի  
օտատա գան վէ տիվարտա գուրչուն ալամէթ-  
լէրի վար տըր: Էճնէպիլէրէ աշաղըքի էօլտիւ-  
րիւտիւրիւտիւրի օտայա կիրմէք եասագ տըր: Կի-  
տիպ Պօլէվիզլէրէ գարըն փրօփալանտ եափը-  
յօրլար իմիշ:

Բուսանիատա իտարէի էօրֆիյէ իլան օլուն  
տու: Փրէնս Գարօլա տօղրու պէօյիւք իշթի-  
րաքը հիսս վար տըր: Հիւքիւմէթ պիր իլիթի-  
լալ գօգուսու ալըպ 32 ճէնէրալլարը թէգալտ  
էյլէմիշ տիր: Բուսանիատա պիր թէպալիաթ  
օլաճաղը գանն օլունույօր:

Պուլղաթ Թիւրք հուտուտընտա փասսափօրթ  
գալտըրըլտըլար, չէօյլէքի իբի թարաֆ էհալի  
սէրպէսթ կիտիպ կէլէճէքլէր տիր:

Եուսանիսքանտա վասի Գօմմիւնիսթ թէշ-  
քիլաթը պուլունմուշ տըր, պունլար տէրտէսթ  
օլունուպ թարտ օլունույօրլար: Եունան օրտու-  
սու իչիւն 2000 մէթրէյէօղ վէ 6000 սէրի ա-  
թէշի սիւհա սըփարըն վէրիւմիշ տիր: Եունա-  
նիսթան գրալիյէթ թարաֆտարլարը հէր թա-  
րաֆտա ֆաալիյէթտէ տիրլէր վէ կէնիշ փարա  
իլէ փրօփալանտ եափըյօրլար:

Թիւրքիա Հայլարը՝ Լօզան ահսնամէսինին  
ագալիյէթլէրէ վէրտիլի հուգուգուն վագ կէշ-  
մէք իչիւն գարար վէրմիշլէր իտի, չիմտի տա-  
խի իմգա թօփլայօրլար:— Էլ Ազիզ իսթիլպալ  
մահքէմէսի 13 քիշի տահա ասըլմագա հիւքմ  
էթմիշ տիր: Մարաշտան տախի շափգա ալէյ-  
հինէ նիւմայիշ էտէնլէրտէն 5 քիշի իտամ օ-  
լունմուշ վէ պագիլէր հապսա հիւքմ օլունմուշ-  
լար տըր:— Դեկտ. 20տէն սօնրա Ամէրիգատան  
կէլէն մալլէրէ 100տէ 60 գիյատէ կէօմրիւք գօ-

նուսմուշ տըր: Ամերիգալը թիւճճարլարըն մալ լէրի կէօմրիւքտէ գալմըշ վէ թէլաշ իչինտէ տիրլէր: Ճափօն տախի ալնի վազիյէթտէ տիր: Ամէրիգա սէֆիրի նօթա վէրմիշ տիր: Ինկիլ-թէրա, Ֆրանսա, Պէլճիկա, Ավսթրիա, Րու-մանիա, Իթալիա վէ պաշգա ետրլէրտէն կէլէն մալլարա տախի 5 գաթ գիյատէ կէօմրիւք վէ 3 գաթ տա տէփօ տէյու ալընաճազ տըր:— Մու սուլ մէսէլէսի իչին թիւրքիանըն Ինկիլթէր-րայա ճէվապը աթիտէքիլէր տիր: 1. Թիւրքիա մուհարէպէ արզու էթմէզ: 2. Լաքին ճէմիյէթ ի Ագվամըն գարարընա քէնտիսի իշթիրազ էթ-մէտիյի իչին հիչ պիր վէճէլէ անա պաղը տէ-յիլ տիր: 3. Մուսուլ իւզէրինէ հաքիմիյէթինի խտիա էյլէր: 4. Մուսուլա պէտէլ հիչ պիր իգթիսատի վէ մալիյէճէ թալիգաթ գապուլ էթմէզ: 5. Թիւրքիա շու իւշ շարթլար իլէ միւ գաքէրէյէ հազըր տըր: ա) Միւնազաա մատտէ-սի օլան մահալ գաթիյէն աաքէրիճէ իշղալ օ-լունամալը: բ) Թիւրք թիւճարէթի Պասրա թարիգի իլէ թրանսիթ էտէպիլմէլի: գ) Պաղ-տատ վէ Լօնտրա հիւքիւմէթի Թիւրքէ գարշը հիչ պիր փրօփականտա հալմամալը:— Պիրէ-ճիքտէ գաւտըն շափգասը պուլունմատըղընտան գատընլար տախի էրքէք շափգասը գօյօրլար ի-միշ:— Ատանատա Սէյհոն ըրմաղը ճօշուպ շէհ բին պիր չօգ ետրլէրինի վէ Իւրէյիլ օվասընը պասմըշ տըր: Լիսէ սու իչինտէ գալմըշ տըր:— Թիւրքիա Լօզան ահտնամէսինին Ամէրիգա թա-րաֆընտան թաստըղընա գարշը Քինկին կէթիր տիլի իթիրպղարա պիր Պոսթոն զաղէթասընտա Թիւրքիա իսթիլպարաթ, օտասը միւմէսսիլի Քէմալ Մուգպիլ Պէյ ճէվապ վէրիյօր վէ շու խուսուլարը գիքը էտիյօր: 1. Թիւրքիա իլէ Ամէրիգա արասընտա հարպ եօգ իտի: Թիւր-քիա Ամէրիգա սէֆիրինէ տօսթլուգ կէօսթէ-րիպ նշանլար վէրտի: 2. Թիւրքիա Քրիսթիան-լարա թէէմինաթ վէրմէյօր սէօղիւ եանլըշ տըր, չիմտի հէր մէզհէպ վէ միլլէթ միւսապի տիր: Թիւրքիա հիչ պիր վազթ Քրիսթիանլարա վէ Հայլարա թէատտի էթմէտի, լաքին օնլար էվ-րօփալըլարա ալէթ օլուպ իսեան էթտիլէր վէ պու իսեան ճէպրի գուվլէթ իլէ պաստըրըլ տըր: Շիմտի իսէ պէօյլէ պիր շէյ օլամազ: 3. Թիւրքիատա իսթիպտատ եօգ տըր, էն վասի տէմօքրաթ պիր հիւքիւմէթ տիր: 4. Թիւրքիա Լօզան ահտնամէսինի իճրա էթմէտի տէյօրսը-նըղ, պու տախի տօղրու տէյիլ տիր: 5. Թիւր-

քիա Րուս թէէսիրի ալթընտա տըր տէնիլիյօր, հալ պու քի պու թէէսիրլէրի պիւսպիւթիւն աթ մըշ տըր:— Թիւրքիատա իւնվանլարը գալտըր-մազ իչին պիր գանուն թէքլիֆ օլունույօր: Զօնկուլտաք մէպուսը «Չէլէպի» լուղէթինին գուլանըլմասընը թէքլիֆ էտիյօր:

# ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Էջմիածին, մուհարէպէլէր վէ հիճրէթ սէ-պէպիւնտէն տաիմա էհալի իլէ տօլու օլմուշ ի-տի, վէ չօգ թամիրաթա միւհթաճ իտի: Լաքին Երեւան հիւքիւմէթլէրի պու խուսուսա էհէմ միլլէթ վէրմէտիլէր: Վեհ. Հայրապետ՝ Տ. Ռու բէն Մ. Վրդ. ի իանէ թօփլամազ իչին Ասիա թարաֆլարընա եօլլամըշ իտի: Միւմալիէյհ Զինտէ Հօնքօնկտա պիր զէնկին Հայտան 1000 Ինկիլիզ լիրասը վէ ճապա Հայլարընտան 3000 տօլար ալմըշ տըր: Օրատա Տիկին Մ. Պօղոս-եան Էջմիածինէ օրկան ալընսըն տէյու 150 ինկ-լիզ լիրասը վէրմիշ տիր: Հինտիսթան վէ Սին-կափօր Հայլարը Էջմիածինէ հիւրմէթ իլէ իա-նէ էտիյօրլար:— Ծնունդ Զատիկի Հալէպտէ փէք թանթանա իլէ իճրա օլունմուշ, Տախիլիյէ Նազըրը Նասրի պէյ, Գօմիսէր Վէքիլ Մ. Րըզ-լի, Գատը վէ էճնէպիլէր Առաջնորդարանա թէպրիքէ կէլմիշլէր տիր: Քէզա Սիւրեանի Րում վէ Անթաքիա պատրիարքլարը պատարազ տա հազըր պուլունմուշլար:— Գալուստ Կիւլ-պէնկեան Խ. Հայաստանա 100 պին Փրանզլըզ թըպպ ալէթլէրի հէտիյէ էյլէմիշ տիր:— Ֆիլատէլֆիատան եազըլըյօր.— Յունվ. 24, Կիրակի սապահը, Վեր. Համբարձում Յ. Աշ-ճեան, Ֆիլատէլֆիա Հայ Ժող. քիլիսէսի մին-պէրինտէն, քիլիսէյի խընճախընճ տօլտուրմուշ օլան պիր ճէմաաթա սէօյլէտի, վէ Սիւրիատա-քի միլլէթտաշլարըմըղըն ահվալը հազըրէսի հազըրնտա շայանը տիգգաթ մալիւմաթլար վէրտի: Վէ ալնի կիւնիւն ագշամընտա, ալնի մինպէրտէն, միւթթէհիտ ինճիլի ճէմաաթլա-րա միւֆիտ պիր վազ վէրէրէք, ճիւմլէյի մէմ-նուն վէ միւթէէսսիր պրազտը: Յունվ. 26 ագ-շամընտա, Վեր. վէ Տիկ. Աշճեան շէրէֆինէ, Ժող. քիլիսէսին սրախընտա պիր գիյաֆէթ վէ-րիլտի: 125 քիշի, միւհթէրէմ միւսաֆիրլէրի թալթիֆ էթմէք իւզրէ օրտա հազըր պուլուն-տըր: Թաամտան սօնրա, Վեր. Բ. Ս. Լեւոնեան,

քօսք մասքըր սըֆէթիլէ, սէքիզ զաթլարը  
զըսա խիթապլար իրատ էթմէք իւզըէ տալէթ  
էլլէտի, վէ անլէր Վէր. Աշճեանըն Այնթապ,  
Ատանա վէ Գօնիա հէվալիսինտէ իյֆա էլլէմիշ  
օլտուղը, միւֆիտ, պէլլի վէ չօզ խըզմէթ-  
լէրի սէնա իլէ թազտիւր էլլէտիլէր, վէ անըն  
իպրազ էլլէտիլի պէօյիւք Ֆէտաքեարըլը,  
ճէհտ վէ գահրիմանըզլարը զիքը էլլէտիլէր:  
էն սօնրա, կիւնիւն միւսաֆիւրի ալաղա գալ-  
զըպ, քէնտիւնէ վէրիւմիշ օլան խօշամէտի վէ  
վէ իհթիրամտան տօլայը մէմնունիյէթ պէյան  
էլլէտիլէրտէն սօնրա, պաշընտան կէլիպ կէչէն  
սէրկիւզէլլէրտէն ճալիպ ի մէրազ նազլիյէթ-  
լէր նազլ էլլէտի: Պիւթիւն զիյաֆէթ զիյաոտէ-  
սիյէ էլլէնճէլի վէ միւլէսսիւր օլտու:»— Հալէ-  
պին Բէմի մէքթէպինէ Րահնիւմա եէտիլլէ  
կէօնտէրիլէն իանէտէն տօլայը Վէր. Կ. Բէ-  
թէնճեան օլ իանէյի վէրէն տօթլարա պէյան  
ը թէչէքթիւր էտէր:— Պու եազընտա Հալէպտէ  
վուզուը իապէր վէրիլէն քիւշիւք հատիսէ հազ  
զընտա օրատան պիզէ եազան տօթլար կէրէք  
հիւքիւմէթին իպրազ էթտիլի իհթիյաթ վէ  
տիգաթը կէրէքէ Արապլարըն էրմէնիլէրէ  
տօղրու կէօթէրտիլէրի միւսաատէքեար վէ  
թէվէճիւհէքեար հիսսիյաթը սէնա իլէ զիքը է-  
տիյօրլար: Լաքին պու միւնասէպէթլէ էրմէնի-  
լէրտէն նիշէլէրինին կիւնլէրլէ իշիւզ գալըպ  
միւզալաղալա տիւշար օլտուզլարըն, հաթթա  
Բիլիսէտէ աճլըդտան ալաղա գալըամայըպ կէ-  
րի օթուրանլար պուլունտուղուըն տա խապէր  
վէրիյօրլար: Եէվմի նաֆազասընը կիւճ չըգա-  
րանլար չօզ փէրիշան օլմուշլար վէ հալա պու  
փէրիշանիյէթ կիթտիլէքէ արթմազտա տըր:—  
Եունիսթանտա տախի իշիւզլիք չօղալըյօր, վէ  
էրմէնիլէր արասընտա զուհուր էտէն պաղը կու  
սակցական տալար Եունանլարըն էրմէնիլէ-  
րէ տօղրու մուհապպէթինի էքսիլթմէքտէ տիւր:  
Պօլշէվիք զանն օլունան վէ մուղիւրը կէօրիւլէն  
Հալլար մէմլէքէթտէն թարտ էտիլիյօր: Եու-  
նան թէպաալըղընա գապուլ օլունանլար իսէ  
ինթիխապաթա իշթիրաք էտիյօրլար:

#### ՊԵՅԵԻԻՔ ԵՕՐԹՈՒԼԱՐ

Պու ալ զարֆընտա, փետր. 12, Ամէրիգա-  
նըն էսիւրլէրի խէլաա էտէն ըէիսի Լինզընըն վէ  
փետր. 22, Ամէրիգա միլլէթինին հուրրիյէթի-  
նի իլան էտէն Ուօշինկթընըն եօրթուսու կիւնիւ

տիւր: Բէզալիք պու ալաա պիզ էրմէնիլէր տա-  
խի միլլէթիմիլին տինի հուրրիյէթի իշիւն Ֆէ-  
տա ի ճան էտէն գահրաման Վարդան վէ ըէ-  
ֆիլէրինին եօրթուսընը իճրա էտէր իզ: Վէ  
իշթէ պու միւնասէպէթլէրլէ Ուօշինկթըն վէ  
Լինզընըն պէօյիւք ըուշլարընտան իլհամ ալա-  
րազ պու պէօյիւք միլլէթին սիթիզընլարընա  
եազըչան հալաթլար եաշամաղա, պէօյիւք ի-  
տիալար եափարազ պէօյիւք զարարլար իլէ  
պէօյիւք մէպտէլէր թազըպ էթմէյէ սէվէ օլու-  
նուր ըզ: Բէզալիք Վարդան վէ ըէֆիլէրինին  
վաթանլարընա վէ էպէտի մէպտէլէրէ կէօ-  
թէրտիլէրի ճանֆէտաքեարանէ սատազաթ-  
լարընտան իլհամ ալարազ, պու կիւն պիզ տա-  
խի չու միւզալաղա չէքէն միլլէթիմիլի մու-  
հապպէթ վէ իլահի մէպտէլէրէ սատազաթլա  
էրմէնիլիյէ եազըչան հալաթլար եաշամաղա իր  
չատ օլունուր ըզ: Իմտի պու պէօյիւք եօրթու-  
լար պիզիմ տահա էյի աոտէմլէր վէ տահա սա-  
տազաթլը միլլէթիւրվէրլէր օլմամըզա ֆուր-  
սաթ վէրմիշ օլտունլար:

Յ. Գ. Գ.

#### Մ Ի Ի Ն Տ Ե Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ.—

Ույգու վէ Րիւյա  
Պիք Ազ Պէֆլէյիմիգ  
Փէտէրտէն Թօրմա

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—

Բիթապ ը Մուգատտէսին Նուֆուզը  
Գըյմէթ Միյարը  
Պիք Բիլիսէյի հարապ էթմէնին Եօլարը

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ.—

Մալարիա ՏՕԳ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ  
Հալվանաթ վէ Պաքըլ Իթիգատ  
ՓՐՕՖ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

Ֆրանսատա Իշմիլիք

ՍԵԴՐԱԿ ԷՎԽԱՆԵԱՆ

ՄԻԹԷՆԷՎՎԻ.—

Ալմանիա Նէ Եալիտը  
Պուսանըն Ասիպալը

ՄԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԵՐ.—

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ.—